

Sárospataki Református Lapok

LXIII. évf. 4. szám
2010. december

A tiszáninneni reformátusok lapja

„...meglátogat minket a felkelő fény a magasságból, hogy világítson azoknak, akik sötétségben s a halál árnyékában lakoznak, hogy ráigazítsa lábunkat a béke útjára.” (Lk 1,78-79)

Karácsony közeleg. Nem könnyű időben akar megérkezni hozzánk Isten jelenlétét ígérő ünnepe. Természeti csapások, bedőlő hitek világába készül belépni. Hazugságok, meglopások, mulasztások, irigységek és hétköznapi páncélunkká dermedt apró, de állandó gyűlölködéseink közé. Az „öldökölnünk és csatáznunk nincs miért, de kell” világába. A mégis megcsillanó fények közé, az olykor szép és isteni pillanatok megélésére is képes életünkbe.

Krisztus közeleg. Nem büntető pálcájával, nem kivont karddal. Gyalog, az úton kavargó tömegek között. Krisztus közeleg, aki számára nem akadt hely a szállásokon, aki istállóba, jászolba érkezett. Aki később is csak azt tudta mondani emberi életéről, hogy az ember Fiának nincs hol lehajtania fejét. Aki megkísértetett mindenben hozzánk hasonlóan, kivéve a bűnt. Meg nem értett volt és elárulták. Olyan életet élni jött, mely egyáltalán nem irigylésre méltó. Nem Heródes palotájába költözött be, nem a trónt vette át. Jászolban a szalmán, vagy út közben, ligetekben szállt meg. De meggyógyult minden élet, aki a közelébe kerülhetett. Járuljunk azért bizalommal a kegyelem királyi székéhez, hiszen nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni a mi gyarlóságainkon. Fényt, életet hozni jött, megtörte a minket sújtó ősi átkot. „Kit vágyakozva vártok, betér hozzátok Ő.” (B.A.)

Sárospataki Református Lapok

Felelős kiadó: A Tiszáninneni Református Egyházkerület Elnöksége

Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Dienes Dénes

Szerkesztőbizottság:

Barnóczki Anita, Füsti-Molnár Szilveszter, Rácsok András, Rácsok Gabriella
Egyházmegyei sajtóreferensek:

Kemény István, Konc Gáll László, Papp Zsolt, Szabó Ágnes

Teljes nyomdai előkészítés: Rácsok András

A szerkesztőség címe: 3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1., srlszerk@gmail.com

Nyomda: Kapitális Kft. Felelős vezető: Kapusi József

Példányonkénti önköltségi ár: 500 Ft; **Eladási ár: 250 Ft**

Tartalom

Gyönyörködöm a Te beszédedben - A rosszat is jóra fordító Isten	3
Élő teológia - Testetöltetés	4
Abaúji Egyházmegye	6
<i>Az abaújdevecseri református gyülekezet ünnepelt</i>	6
<i>Elkötelezettség - Lelkészeiktatás Szendrőn</i>	7
<i>Encsiek az Egyházzenei Kórustalálkozón</i>	8
<i>Bárkaépítés az abaúji dombok között</i>	9
<i>Hittem, ezért írtam!</i>	10
Borsod-Gömöri Egyházmegye	11
<i>Lelkészeiktatás Mályinkán</i>	11
<i>Hálaadó istentisztelet Hétfen</i>	12
<i>A Bodrog partjáról a Sajó partjára</i>	13
<i>Ében-Háezer</i>	13
<i>Ifjúsági istentisztelet a Miskolc-Avasi gyülekezetben</i>	14
<i>Ünnepvárás a nemesbikki Béthel Református Szeretetotthonban</i>	15
Egervölgyi Egyházmegye	16
<i>Pusztadaróc - Tiboldaróc, testvérgyülekezeti találkozó</i>	16
<i>Gyülekezeti énekkarok találkozója Átányban</i>	17
Zempléni Egyházmegye	18
<i>Szellemi kovácsok</i>	18
<i>Nőkonferencia Erdőbényén</i>	19
<i>Emlékezés Kiss Pál prügnyi lelkipásztorra</i>	19
<i>Hírcsokor a sárospataki gyülekezetből</i>	20
Kerületi események - Szubjektív árvíz-mozaikok	21
<i>Az egyházkerületi közgyűlésen elhangzott püspöki jelentés kivonata</i>	21
<i>Beszámoló a lelkész-presbiteri konferenciáról</i>	22
<i>Egyházkerületi kórustalálkozó</i>	24
<i>„Énekeljétek az Úrnak új éneket” - 30 éves a Cantus Firmus Énekkar</i>	24
Intézményeink	26
<i>Hírek a Csomasz Tóth Kálmán Művészetoktatási Intézmény életéből</i>	26
<i>„Ünnepes hétköznapi” a Diósgyőri Református Általános Iskolában</i>	27
<i>„a nevelés és tudomány szent célja előbbrevitelére...”</i>	28
<i>Hírek a Sárospataki Református Gimnázium és Általános Iskola életéből</i>	30
<i>Új szak indult a Teológián</i>	32
Misszió	34
<i>Egyházkerületi kórházmisszió</i>	34
<i>Ötéves a református Európa Rádió</i>	35
Portré - Különös karácsony	36
Kálvin sarok - Konfliktus és száműzetés	39
Kitekintő	40
<i>Beiktatták az új amerikai magyar református püspököt</i>	40
<i>Schmitt Pál látogatása a New York-i magyar reformátusoknál</i>	40
<i>Zsindelyné Tüdös Klára-díjas Tiszáninnenről</i>	41
Ajánló	42

© Tiszáninneni Református Egyházkerület.

Bárminemű másolás és sokszorosítás a kiadó előzetes engedélyéhez kötött.

Felhívjuk Olvasóink figyelmét, hogy kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

A rosszat is jóra fordító Isten

Évtizedekkel ezelőtt a 20. század egyik legkiválóbb építésze, Frank Lloyd Wright egy rendkívül nehéz megbízást kapott. Gyakori és nagy erejű földrengésektől sújtott területen, Japán fővárosában, Tokióban kellett egy óriási szállodát terveznie, az Imperial Hotel. Hatalmas feladat volt, rengeteget dolgozott rajta, míg elkészültek a tervek. De amikor az építkezés elkezdődött, kiderült, hogy kb. 2,5 méter mélyen egy kb. 20 méter vastag puha sárréteg található az építkezés helyszíne alatt. Ekkor nagyon kétségbe esett: hogy fogja ez megtartani az épületet? Sokat gondolkodott ezen, és egyszer csak rájött, hogy éppen emiatt fog az épület megállni. Mi lenne, ha az épület szinte lebegne vagy úszna ezen a sárrétegen, ami aztán elnyelhetné a földrengések okozta rázkódásokat? – gondolta. Évekig építették az óriási szállodát. Sokan kételkedtek, és sokan gúnyolódtak rajta: nem hitték, hogy sikerülni fog. De egyszer csak elkészült az épület, és rövidesen kiderült, hogy az építész ötlete működött-e. Olyan nagy erejű földrengés jött a városra, amilyen nem volt az azt megelőző 52 évben. A szálloda körül minden épület romba dőlt. De az Imperial Hotel sértetlen maradt, mert az először rossznak és károsnak vélt sárréteg valóban elnyelte a rázkódásokat, és megvédte az épületet a pusztulástól. (Paul Fritz lelképásztor mondta el ezt a történetet.)

Milyen érdekes, hogy olykor életünk kellemetlenségein, szenvedésein, fájdalmain keresztül is valami jót munkál Isten. Valahogy a rosszat is képes a javunkra fordítani. Ahogyan Pál írja: „...akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket elhatározása szerint elhívott.” (Róm 8, 28). És Pál tudta, miről beszél, hiszen neki „tövis adatott” a testébe, amitől Isten nem szabadította meg, bár többször imádkozott ezért. És azt is felismerte, hogy a maradandó szenvedés a javára szolgál, hiszen így nem bizakodik el, annak ellenére, hogy Isten hatalmas ajándékokat adott neki, és csodálatosan munkálkodott általa. „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.” (2Kor 12,9) – vigasztalta őt az ő Ura.

Az az Úr vigasztalta Pált, aki maga is átélte, hogy valami nagyon rosszból valami nagyon jó származhat. Az első karácsonykor nagyon rossz körülmények közé érkezett meg a Megváltó. Nyoma sem volt a karácsonyi romantikának, ami elandalít minket évről évre. A jászolbölcső a legnagyobb nyomorúság jelképe. Megérthetjük ezt, ha arra gondolunk, hogy országunk törvényei még azt sem engedik, hogy valaki otthon, meleg szobában, vetett ágyban szülje meg a gyermekét, hanem csak jól felszerelt kórházban, steril körülmények között, magas szintű orvosi eszközök közelében, és szakértői felügyelet mellett lehet csak megtenni ezt. Ehhez képest igazából megrendítő az, hogy Jézus Krisztus istállóban született, ahol nyilván nemcsak az állatok lehelete, hanem trágyájuk is ott gőzölgött. Elnézést kérek, de enélkül nem értenénk, hogy milyen szörnyű mélység az, ahová a Megváltó megérkezett ebbe a világba. És ezt a rosszat Isten nem Jézus javára, hanem a mi javunkra fordította, mert ezen keresztül megérthetjük, átérezhetjük, hogy Isten valóban közel jött hozzánk, sokszor nagy mélységekben vergődő emberekhez.

Olyan nagy szükségünk van erre a felismerésre nekünk, mai magyar reformátusoknak, akiket olykor sok gond, baj és probléma terhel. Természeti és egyéb katasztrófák, gazdasági válság, házassági-családi problémák, csökkenő népesség, elvándorló fiatalság, munkanélküliség, sokféle betegség és függőség. A fény az alagút végén az első karácsonykor ragyogott fel: a legmélyebb nyomorúságba alászálló Isten neve Immánuel! Ő velünk van ezekben a nagy mélységekben, és a rosszat is javunkra tudja fordítani. A valódi kérdés az, hogy mi Vele vagyunk-e, teret engedünk-e Neki, megbékélünk-e Vele (és így magunkkal, a saját életünkkel is), és befogadjuk-e, amikor minket is így vigasztal: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz”? Kérjük ehhez az Ő segítségét, Szentlelkét, hogy karácsonykor átélhessük: velünk van a rosszat is jóra fordító Isten.

Anda Tibor, Noszvaj

Testetöltetés

Az inkarnáció előzményei az Ószövetségben

AZsolt 2,7 szerint ahhoz hasonlóan, ahogy a mindennapi életben testet ölt az apa a fiában, az Úr is abban, akit fiának szólít. A Zsid 1,1-5 ugyancsak ezt a zsoltárverset idézi hangsúlyozva, hogy Isten szava Fiában még inkább kézzelfoghatóvá válik, mint az angyalokban. Ez az idézet fogalmazza meg Jézus főpapságát is (Zsid 5,5). A vers üzenete, hogy Isten dicsőségét Fia testesíti meg, de nem úgy, ahogy az az ókori-keleti kultúrákban szokás volt. Izrael királya Ábrahám, Izsák, Jákób Istenét reprezentálta, szemléltette. Isten Felkentje földi körülmények között az Ő hatalmát jelenítette meg, ezért lázadtak vele szemben hiábavaló módon a földi királyok, mert hatalmában a világ királyának hatalma tükröződött minden életellenes hatalommal szemben. Hasonlóképpen hirdeti Pál a zsoltáridézettel az atyáknak tett ígéret beteljesedését (ApCsel 13,32-33), mely szerint Jézus feltámadásában Isten ígérete teljesedik be, ölt testet.

Amikor János evangélista arról beszél, hogy kezdetben volt az ige, Isten volt az ige, az ige lett testté, s látni lehetett az Ő dicsőségét (1,1-14), akkor a teremtéstörténetre utal. Ennek lényege, hogy Jézus születése annak a folyamatnak a folytatása, melynek során Isten akaratát, szava valósággá lesz, nem marad elmélet, hanem a tapasztalati világ formájában ölt testet, valósul meg, mint a teremtés pillanatában. Isten szándékának, tervének teremtésben láthatóvá váló, életet jelentő, ilyen módon megnyilvánuló dinamikus hatalmát hirdeti János és nem szakadhat el ebben Jézus születésének ószövetségi előzményeitől, melyek már eddig is megmutatták Isten dicsőségét a történelemben. Azt juttatta ezzel a gondolkodással kifejezésre, hogy Isten a történelem ura, aki nem csupán elindítja a történelmet, hanem kezében is tartja, és eseményei az Ő akaratát testesítik meg, juttatják célba.

Isten szavának ezt az egyedülálló, történelmi keretek között végbemenő, szabadítást jelentő sajátosságát helyezte Ézsaiás a babiloni fogság kilátástalanságával szemben a nép szívére, hogy reménykedni tudjon a lehetetlen körülmények ellenére is a kibontakozó jövőben. Isten ígéje nem tér vissza hozzá üresen, hanem véghezviszi, amit akar, eléri célját, amiért küldte (Ézs 55,10-12), va-

gyis szavának hathatós, látható ereje van, s a történelem, benne az ember sorsával, a természettel együtt ennek bizonyossága. Isten népe ezért nincs kiszolgáltatva mindenféle hatalmaknak, mert a történelem Ura fáradszaktól érvényt szerez akaratának, mely érzékelhetővé, megtapasztalhatóvá, tapinthatóvá válik (Ézs 40,26-28).

A zsoltáros szerint éppen ezért az istentisztelet tárgya ott, ahol az ember megérti, hogy Isten kommunikációja szükségszerűen magában hordozza annak tartalmával együtt a történelmet is (Zsolt 33,9), nem lehet más, mint Isten dicsőítése.

A bölcsesség nem csupán az újszövetségi időkben igazolódik az általa munkált cselekedetekben Jézus körül (Mt 11,19), hanem a Példabeszédek könyvében megszemélyesített formában beszél, megtestesül a királyok uralkodásában, a vezérek vezetésében, és úgy találkozunk vele, mint játszadozó gyermekkel, s életet kínál annak, aki megtalálja (8,12-36).

A növényvilág sarjában, hajtásában, a növényre jellemző ismertető jegyek továbbvitelének jelenségben is jelt adott Isten az Ószövetség népének arra, hogy miként testesítheti meg az Ő országának törvényei szerint a Dávid házából való király az Ő akaratát (Jer 23,5; Ézs 11,1; Ézs 4,2).

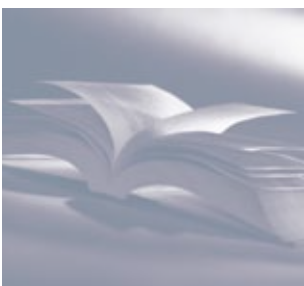
Isten velünk. Hirdeti megmásíthatatlanul egy anya méhében testet öltő gyermek jele a minden időknél szóló örömhírt (Ézs 7,14). Végérvényes üzenet ez, melyet – történjék bármi – a történelem megmásítani nem képes, de megerősíteni, hiteltelíteni, megtestesíteni igen.

Engny Sándor

A testlétel csodája

Karácsony ünnepe Jézus születésének napja – ennyit talán még azok is tudnak, akik egyébként a karácsonyt a szeretet ünnepének vagy fenyőünnepnek tartják. De nekünk, keresztyéneknek, akik Jézus Krisztust Megváltónknak valljuk, mit is jelent pontosan ez az ünnep, Jézus testet öltésének, testlételének csodája?

Magá a karácsony elnevezés minden bizonnyal a latin *incarnatio*, azaz testlétel szóból származik. Ez az elnevezés az ünnep lényegét fejezi ki: Isten Fia emberi testet öltött magára, egy időre ember-

ré lett, emberi természetet öltött magára, az emberekhez hasonló lett, kivéve a bűnt.

Már az Ószövetségben is olvasunk arról, hogy az emberek keresték Isten jelenlétét, és Isten megjelent, illetve közöttük lakott. Amikor Isten megjelent, az mindig valami csodálatos dolog volt, s az emberek alig tudták elviselni Isten szentségét. Amikor az Úr megjelent az égő csipkeborban, akkor Mózesnek le kellett vennie saruját, mert szent volt az a hely. Amikor a Sínai-hegyen az Úr újra megjelent Mózesnek, akkor Isten dicsősége olyan erősen tükröződött Mózes arcán, hogy a nép el nem viselhette.

Később Isten a szent sátorban, majd pedig a jeruzsálemi templomban volt jelen. De a nép itt is csak messziről érezkelhetett valamit Isten jelenlétéből, dicsőségéből, mert a szentek szentjébe csak a főpap mehetett be megszabott időkben. Isten jelen volt népe között, de a maga szentségében és megközelíthetetlenségében.

A próféták jövendöltek arról, hogy majd egyszer az Úr az ő népe között fog lakni. „Ujjongj, örülj, Sion leánya, mert jövök már, és itt fogok lakni – így szól az Úr. A többi nép is csatlakozzik az Úrhoz azon a napon, és az ő népévé lesznek.” (Zak 2,14-15)

Az evangéliumok híradása és az első keresztyének hite szerint Jézusban a próféták által megígért Messiás, azaz Felkent érkezett el a földre emberi testben. Hogy ez a várakozás mennyire eleven volt, az is mutatja, hogy amikor Jézus elhívja első tanítványait, András így viszi a hírt testvérének, Péternek: „Megtaláltuk a Messiást!” (Jn 1,41). A samáriai asszonnyal való beszélgetés is ezt erősíti meg: „Az asszony így felelt: Tudom, hogy eljön a Messiás, akít Krisztusnak neveznek, és amikor eljön, kijelent ne-

küünk mindent. Jézus ezt mondta neki: *Én vagyok az, aki veled beszélek.*” (Jn 4,25-26)

Máté és Lukács evangéliuma részletesen leírja Jézus születésének történetét, az ehhez kapcsolódó eseményeket. János evangéliuma ezekről nem beszél, hanem a lényegét, a testté létel csodáját próbálja emberi szavakkal megfogalmazni. „Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét.” (Jn 1,14) Jézusban az Ige, Isten beszéde, terve, szándéka öltött emberi testet, itt lakott egy időre az emberek között, de benne láthatóvá vált az Atya dicsősége is.

Minden születés csoda, mert az élet keletkezése önmagában is csoda. Jézus születése, testlétele még inkább ilyen. A Szentírás nem is beszél a részletekről, ezek megmaradnak Isten titkainak, ezeket nem is kell feszegetnünk. Az üzenet a fontos: Isten üdvözítő szeretete jött el közeink Jézusban az első karácsonykor!

Győri István

Jézus Krisztus születése a mindenható Isten szabad döntése

A

z „Élő teológia” rovat hátsójain ízlelem a címben lévő szavakat és jelentésüket, és csodálkozom. Csodálkoznunk kell, más-különbén nem tudjuk fel-fogni, amit mondani akarunk: Jézus, Isten Fia emberi testet öltött.

Vegyünk egy szélsőségesebb fiktív történetet, amely bármelyikünkkel megtörténhetett volna, hogy a testetöltés lényege eljusson hozzánk. Megszületik egy csecsemő, akinek az édesanyja pár nap múlva meghal a szülés következtében. Az apa ismeretlen, valószínűleg mindörökre. Cse-

csemőoththon, árvaház, talán nevelőszülők, vagy marad az állam. Nem túl szívderítő kezdet, és a folytatás is elég bizonytalan. Kíméletlen kiszolgáltatottság az első perctől. Mi áll rajtunk? Semmi! Fogantatásunk, születésünk nem a mi tettünk. Mi nem kértünk, hogy létrehívjanak. Azt sem kérdezték meg tőlünk, hogy meg akarunk-e születni, akár ilyen nehéz körülmények árán is. Nem kérdezhették, mert még meg sem voltunk. Egész életünk egy olyan eseményen alapul, amelybe a világon semmi beleszólásunk sincs.

Ezzel szemben kell felmutatnunk azt a sugárzó világosságot, hogy Isten Fia egészen szabadon és önként akart emberként megszületni. Minden kétség ellenére a legcsodálatosabb dolog ez! Ez az a tény, amiért érdemes születésünk napját megünnepelni, legyenek annak körülményei örömteliek vagy bármilyen viszontagságosak is. Születésünk napjának ünneplése földi létünk részünkről való ünnepélyes elfogadása. Minden cinizmust félretéve állíthatom, hogy lenni jobb, mint nem lenni, ezt pedig Isten Fia isteni módon bizonyította be számunkra, mégpedig úgy, hogy minden, ami az ő születése után következik, azt ő a maga akaratából vállalta. A születés így olyan pozitív dologgá válhat számunkra, amit ezen túl bátran akarahatunk, ha csak utólagosan is. Hiszem, hogy olyan magva ez a megváltásnak, amit Isten örömhírként ad nekünk: elfogadni születésünket és ezzel önmagunkat úgy, mintha mi is akartuk volna. Mert ez a tény lesz újjászületésünk egyik alapköve, még akkor is, ha nap mint nap halálra rémülünk, hogy mi mindannyian bűnösnek születünk. Az evangélium jól ismeri ezt a rettenetet. A valódi nehézséggel sokkal inkább nyomorult természetünkkel történő

szembesüléskor találkozunk, nem pedig születésünk egyfajta sorsrendelésszerűségében, amivel valahogyan meg kell békülnünk. Isten Fia azért lett bűn nélküli emberré, tökéletes szentségben azért öltött testet, hogy betakarja, elfedezze bűnünket, hogy engesztelést szerezzen nekünk. Ez lesz életünk legnagyobb haszna, nyeresége, ahogyan erre a Heidelbergi Káté 36. kérdés-felelete világosan rámutat. Így találhatunk vissza, a Közbenjáró születésével önmagunkhoz, hogy azok lehessünk, amivé Isten teremtett bennünket.

Ugyanakkor nagy figyelmeztetés is van abban, hogy Isten eljött közénk Fiában – a testlétele csodájában. Egyedül Jézus lehet teljesen másokért: értünk. Nekünk ilyen kizárólagos szerep nem jutott, még akkor sem, ha a testvériség ember voltunk alapvető tulajdonsága. Nem abszolútizálhatjuk, fokozhatjuk a testvériességet addig, hogy valami nekünk küldetés-ként nem szánt közbenjárói szerepben tetszelegjünk. Fontos itt a helyzet sajátosságára felhívni a figyelmet, ahol helyére kerülhetnek a dolgok. Egyfelől a szabad Isten szabadabb minden teremtménynél. Ő önként, szabad elhatározásából vállalta az emberré léte, míg mi nem. Mégis, kedvezőbb a mi helyzetünk a Jézusénál abban a tekintetben, hogy mi csak emberré születtünk, míg a Fiú Isten emberi testben teljesen másokért létezik. Ember voltunk így azt jelenti, minden körülményünk ellenére – legyen az életünk legelső pillanatainak vagy bármelyik részének is nehézsége –, hogy mi azért vagyunk, hogy önmagunkat elfogadva legyünk olyanná, amilyenné Isten teremtett, mert azzá lehetünk a Megváltó Szentháromság Isten Fiának közbenjárása által.

Így legyen Isten Fia csodálatos születésének ünnepe a mi születésünk és létezésünk elfogadásának is megszentelt ünnepevé.

Füsti-Molnár Szilveszter

ABAÚJJI EGYHÁZMEGYE

Az abaújdevecseri református gyülekezet ünnepelt

Az abaújdevecseri református gyülekezet 2010. október 16-án nagy ünnepségre készülődött. Baksy Mária esperes asszonyunkat ünnepeltük, aki ebben az évben töltötte be abaújdevecseri szolgálatának 30. évét. Igét hirdetett Csomós József püspök úr a Zsoltárok könyve 50. rész 14-15. verse alapján. Az ünnepségen részt vett esperes asszony édesanyja is, özv. Baksy Rezsóné, valamint testvérei és leánya is, így mindhárom generáció képviselve volt.

Az igehirdetés után következtek a köszöntések. A jelenlévő lelkésztestvérek nevében nagytiszteletű Kusnyír László, az Abaúji Református Egyházmegye főjegyzője mondott köszöntőt, majd dr. Ódor Ferenc abaúji képviselő, Bratu László, Encs város polgármestere és az abaújdevecseri részönkormányzat tagjai, Molnámé Juhász Éva, Bratu Ferenc és Pásztor András következtek. Ezután az abaújdevecseri presbitérium gondnoka, Tóth András mondott köszöntőt, és átadta az egyház-község ajándékát.

Végül az Abaúji Honismereti és Helytörténeti Egyesület elnöke, Evva Margit köszöntötte az esperes asszonyt úgy is, mint az Abaújdevecseri Református Egyházközség tiszteletbeli főgondnoka, úgy is mint ragyolci Csoma József dédunokája. (Csoma József 40 évig volt főgondnoka és patrónusa az abaújdevecseri református egyháznak. Ebben az évben ünnepeljük magyar tudományos akadémiai tagságának 100 éves évfordulóját!)

Esperes asszony édesanyját is felköszöntöttük, Szigethy Ferenc papköltő – baktakéki és abaújdevecseri lelkész – nemrég megjelent verseskötetével. Az ünnepséget Ficzer Csilla beosztott lelkész vezette le. Zárásként az abaújdevecseri asszonyokból újonnan alakult énekkar énekelt két éneket. Az istentisztelet után a Felső Csomakastélyban – ma Községi ház – az egyházközség asszonyainak szorgos keze nyomán bőséges szertevendégség várta a vendégeket.

Evva Margit tb. főgondnok

Elkötelezettség

Lelkészbeiktatás Szendrőn

Aszendrői gyülekezet 2010. november 6-án ismét lelkészbeiktatást tartott. Ismét, mert az elmúlt évtizedekben többször került sor ilyen rendezvényre, mint amennyiszer sokan szerették volna. Nekem életem első beiktatása volt, mely sok tapasztalatot adott.

Az ünnepségre való készüléskor láttam meg azt, hogy vannak dolgok, melyek a gyülekezet számára fontosabbak, mint a beiktatandó lelképásztornak. Nem szeretem, ha valamilyen esemény rólam szól. És a beiktatás sem a lelképásztorról szól, hanem elsősorban Jézus Krisztusról, aki szolgálkat hív el magának. A beiktatást ahhoz tudnám hasonlítani, mint amikor házasság kötötték. Már nem élettársi viszony van, nem udvarlás, hanem felelősségteljes elkötelezettség. És a gyülekezet szeretne mindent a legszebben megrendezni – ha igényli a lelképásztor, ha nem. Így voltak dolgok, amiben nekem kellett engedni. De tudtam, a helyemre kerültem.

Emlékszem, mikor teológus koromban egy nyáron a sárospataki nagykönyvtár levéltárában segítettem. Az volt a feladatom, hogy a gyülekezetek régi iratait sor-

számozom. Minden gyülekezetnek van egy doboza, amiben az iratokat tárolják. Egyes iratok savmentes karton közé kerülnek, hogy ne sérüljenek. Ha indokolt, a kartont cserélni kell. Amikor elkezdtem a munkát, egy ilyen cserére ítélt karton hátuljára kezdtem írni, hogy mikor melyik gyülekezet iratait sorszámoztam. A nyár végén ezt a lapot eltettem emlékebe. A teológjáról való kiköltözés után volt egy doboz, ahová azokat a dolgaimat tettem, me-

lyek emlékek. A segédlelkészi év alatt nem volt szükség e dobozra, és az ösztöndíjon sem. Aztán mikor hazaérkeztünk a külföldi tanulmányokból, Szendrőre kerültünk. A költözéskor előkerült a poros „emlékes-doboz”. Ezt pakolva újra a kezembe került az a bizonyos kartonlap. Bevallom, ki akartam dobni. De amikor megfordítottam, egy felirat fogott meg, mely mutatta, melyik gyülekezet régi kartonjára jegyzeteltem. Ez állt rajta: Szendrő. A

Mindenható már akkor tudta, hova akar küldeni, amikor még csak távoli álomnak tűnt az önálló gyülekezeti szolgálat.

A beiktatásra sokan eljöttek, és sokan nem. Igyekeztünk azoknak örülni, akik itt voltak. És tudunk valóban együtt örülni,

hálát adni. Emlékszem egykor milyen titkos irigységgel néztem egy-egy beiktatáson a pecsétet és kulcsot átvevő lelkipásztorokat. Most már tudom, a beiktatott lelkipásztor sem több egy helyettes vagy beosztott lelkipásztornál. De egy gyülekeze-

ti tagnál sem. Csak a feladata, a felelőssége és az elkötelezettsége más. Adjon az Úr mindannyiunknak erőt és Szentlelkét a feladatok végzéséhez!

Benke András

Encsiék az Egyházzenei Kórustalálkozón

A

Miskolci Ifjúsági és Szabadidő Ház október 14-17. között rendezte meg a Veczán Pál XVII. Egyházzenei Kórustalálkozó hangversenyeit. Az a megtiszteltetés érte az Encsi Református Gárdonyi Vegyeskart, hogy meghívást kapott erre a rendezvényre.

Az ökumenikus rendezvény keretében 2010. október 16-án, szombaton 16 órakor a Szirmai Református Templomban szerepelt kórusunk, többek között a következő kórusok társaságában: Szirmai Református Gyülekezet Kórusa, Miskolc-Hejőcsabai Református Gyülekezet Kórusa, Miskolci Eszterházy Kórus, Cantus Firmus Énekkar.

A hangverseny záró száma Kickstat Soli Deo Gloria kánona volt. Az összkart dr. Farkasné Sajó Márta vezényelte, aki egyébként a kórustalálkozó főszervezője is volt.

Köszönjük a lehetőséget!

Bárkaépítés az abaúji dombok között

Különleges vasárnapi istentisztelet résztvevői lehettek november 20-án a göncruszkaiak. Az alkalom a „családi vasárnap” nevet viselte, jelezvén, hogy nem csupán generációk ülnek egymás mellett nagycsaládként az egészen piciktől a legidősebbekig, de részei lehetünk Isten nagy családjának is Jézus Krisztusban. A lelkipásztorok, valamint a gyermekek humorosan komoly kosztümös-bábos jelenetét megalkotó pedagógusok Noé történetét állították a középpontba, de mindenki kivette a részét a bárka építéséből.

A gyülekezeti ének után ifjúsági énekekkel kezdtük el a lelki építkezés megalapozását. Bár ma még nem általános a gitár és a szintetizátor használata, a gyülekezet tagjai együtt énekeltek vendégzenészek segítségével. Az éneklés, lelki ráhangolódás után rövid igehirdetés hívta fel figyelmünket a történet néhány hangsúlyos gondolatára. Noé nem menekült el a feladat elől, nem várt másra, hozzákezdett az értelmetlennek tűnő építéshez, mint ahogyan mai keresztyén közösséget építő küldetésünkben sem kaphat senki tiszteletjegyet. Feladatot annál inkább. Göncruszkan a göncruszkaiaké az építés lehetősége és feladata. Ebből következhet, hogy ahol

mi olvassuk e beszámolót, a mi gyülekezetünké, a mienk.

Építő a közösség, az istentiszteletnek ez a különleges formája, és építő már maga a készülés is. A próbák, a közös gondolkodás, a szülők és gyermekek, pedagógusok, lelkészek, gyülekezeti tagok közös igyekezete a közös Ügy körül. Jól mutatja ezt mintegy szimbólumként a templom közepén felépített bárka, melyet alkotója úgy készített elő, hogy bármilyen nagy darabokból áll is, összerakható legyen, mint egy óriásjáték. Felnőttek készítik, gyermekek állítják össze, a legkisebbek kezükön bábokkal birtokba veszik, és beköltözik

Noé, családjával és az állatokkal, és megtörténik két csoda. Az egyik, hogy a hajót korábban sohasem építő Noé bárkája fennmarad a vízen, alkalmas tehát arra, amire rendeltetett, és az a csoda is megtörténik, hogy a bárkán a farkas nem eszi meg a bárányt, a kutya nem bántja a macskát, és az emberek is képesek összezártságuk ellenére elviselni egymást, hogy célba érjenek. Elérjék a célt, mégpedig úgy, ahogyan a kis csiga mondta a nyuszinak: ezen a bárkán mindenki egyszerre ér célba.

Barnóczki Anita

Hittem, ezért írtam!

Milan Kundera A regény művészete c. kötetében komoly kirohanást intéz a tömegkommunikáció eszközei ellen, mondván: a tájékozottság illúzióját keltik, miközben színtelenné és egysíkúvá változtatják a gondolatainkat. Szerinte a világ vezető hírközlői hasonló tartalomközléssel, rovatokkal, szöfordulatokkal, érvelési móddal közelítenek az olvasóhoz, nézőhöz, legyen az bármilyen világnézetű is. Természetesen, mint író a regény műfaját állítja szembe ezzel a folyamattal, ami a sokféleséget képviseli.

Az Istennel való kapcsolat a legszínesebb történet, amit átélhetünk, mégis megvan a valós veszélye annak, hogy kommersz, rutinszerű, élettelen formássá válik. A lelketlen ismétlés pedig végül oda vezet, hogy amit egykor valós várakozással, szent áhítattal vettünk körül, teherré válik, olyan igává, ami nem gyönyörűség.

A telkibányai gyülekezet 2010 őszén útjára indította a „Hittem, ezért írtam!” sorozatot, abból a megfontolásból, hogy az általunk már megismert Istenre képesek legyünk újonnan rácsodálkozni. Pál apostol kijelentését alapul véve – Hittem, azért szóltam (2Kor 4:13) – olyan elkötelezett keresztyén írókat, költőket, művészeket, tudósokat invitálunk meg kicsiny falunkba, akik számára a hit nem csupán a szívbe zárt érzést, hanem társadalmi felelősséget is jelent. Abból az eltérő szemléletből, az Istent kereső, hozzá ragaszkodó személyes attitűdből, lelki magatartásformából szeretnénk épülni, ami első pillantásra talán zavarba ejt, de mögé nézve kataritikusan felemel.

A „Hittem ezért írtam!” első alkalmát október 2-án délután rendezte meg a telkibányai gyülekezet, amikor Nyíri Péter, a Magyar Nyelv Múzeumának igazgatóhelyettese tartott előadást a teremtett világ és Isten kapcsolatáról. Előterjesztésének középpontjában a Záradék c. ifjúsági regénye állt, aminek kapcsán beszélt Jézusnak a kisgyermekéről adott tanításáról, és ezt a gyermeki lélek természetközeli aspektusával egészítette ki. A regény főhőse Be-

A „Hittem, ezért írtam!” második alkalmá

nedek, egy 10 éves kisfiú, aki a természetben úgy mozog, hogy minden élő-lény a maga nyelvén megérthető és megszólítható. Az író eszköztárában a természet is egy kommunikációs csatorna, amivel a „Mindent Mozgató” szól hozzánk. A kisfiú az erénytallérok megszerzése során egyre közelebb kerül a végső célhoz, hogy hozzájusson a Záradékhoz, ami az ember és a természet közötti összhang helyreállítását tartalmazza.

Az alkalom szoros kapcsolatban volt a Teremtés Ünnepe ökumenikus rendezvénysorozattal és külön erre a napra készültek pályázatok a következő témakörökben: 1. Isten Igéje a természetben 2. A hely, ahol élünk 3. Ilyen volt – ilyen lett. A beérkezett 28 pályázat különféle megoldási utakat járt be, így az általános és a középiskolás fiatalok a teremtésvédelem fontosságát mese, vers, esszé, Power Point-os bemutató, rajz, festmény, közterület megtisztító akció formájában dolgozták fel. Nyíri Péter mellett a vendégünk volt Kis Gergely Márton tiszaladányi lelkipásztor, aki a népművészet ifjú mestere cím birtokosa. Citera és koboz hangszerek kíséretében szólaltatta meg azokat a dicsőreket, amelyek a teremtett világ csodáját hirdetik.

A soron következő „Hittem, ezért írtam!” program október 9-én, szombaton

délelőtt került megrendezésre. A találkozón Rjaskó Natália gitárművész, Maczó János író, költő, Laczkó András irodalomtörténész voltak az előadóink. Lehetőségünk nyílt a délelőtt folyamán közösen megemlékezni az október hónapra eső nemzeti ünnepeinkről. Az általános iskolás diákok Maczó János vallásos verseiből adtak ízelítőt a hallgatóságunk, majd megismerkedtünk a Nap Alapítvány munkájával, amelynek zászlóshajói a Magyar Jövő és a Népi Krónika folyóiratok. Laczkó András a legfrissebb kutatási eredményeit osztotta meg Berzsényi Dániel és Sárkózy István kapcsolatáról, valamint felvillantott néhány érdekességet a reformáció irodalmi hatásáról. Az összejevetelen Rjaskó Natália istenes és hazafias verseket adott elő gitárkísérettel, olyan megindító módon, hogy könnyeket csalt a közönség szemébe.

A sorozat folytatását a gyülekezet tavaszi időszakra tervezi, amikor is többek között dr. Tusnády Lászlót az irodalomtudomány kandidátusát és dr. Ötvös László költő, teológust invitáljuk egy-egy találkozóra. Tudjuk, a hit hallásból fakad, ezért írunk és beszélünk róla, hogy valamilyen módon némelyeket megnyerjünk. Isten segítsen meg minket szent elhatározásunkban!

Szalay László Pál lelkipásztor

Múlt - jelen - jövő, s mi az, mi belőle előre sejtető?

Lelkészbeiktatás Mályinkán

Mi is október 31-e református gyülekezetünk számára? Egy ünnep? Egy emlék? Egy összetartó és gyökerekre emlékező istentisztelet ideje. Nos, igen. A reformáció emléknapjával sok gyülekezetünk számára ezek azok az események, amik jellemzik október 31-ét. Minden évben ott van benne az emlékezés, a gyökereink ünnepe és egy különleges istentisztelet szerepe. De az idén volt egy olyan gyülekezet, ahol mindezek nem csak azért valósultak meg október 31-én, mert a reformáció négyszázkilencvenharmadik ünnepét ülték. Azért, mert idén október 31-én a Bükk oldalában fekvő kicsiny mályinkai gyülekezet nem érte be a reformáció ünnepével, hanem háromszorosan ünnepelt. Ünnepelte a reformáció emléknapját, ünnepelte a gyülekezet fennállásnak 270. és a temploma fennállásának 225. ünnepét, valamint az immár harmadik éve náluk szolgáló lelkipásztor, Korom A. Ádám beiktatását.

A lelkipásztort szolgálati helyébe Gazda István, a Borsod-Gömöri Református Egyházmege esperese iktatta be. A beiktatást a helyi lelkész szolgálata követte, aki igehirdetése indításában kiemelte, hogy a gyülekezet életében azért is fontos ez a mai nap, mert amint ez szokott lenni, nem csak egyszeresen ünnepel a kis közösség. Ezen napon nem csak egy múltbeli ese-

ményt, hanem hármat is ünnepeltek. Három olyan gyökerre emlékeztek vissza, ami nélkül a mai mályinkai gyülekezet nem létezhetne: a reformációt, az ekléziát és a templomot. Mind a három olyan dolog, melynek jövőjét az akkori emberek – az ige szavaival élve – nem láthatták, nem hallhatták, és szívük talán meg sem sejtett. A meg nem hallást pedig mi sem igazolhatta volna jobban, mint az, hogy a gyülekezetbe 1937-ben került egy használt felvidéki orgona, s így addig nem volt, ami segítse az éneklést. Az igehirdetést egy olyan diavetítés követte, mely a gyülekezet huszadik századi képeiből állt össze. Így elevenedett meg, ha csak 3 perce is a múlt, és így tekinthettek vissza a jelenlevők a gyülekezet elmúlt évszázados múltjára. Volt, aki édesapját, nagypapját, vagy éppen önmagát láthatta viszont a régi képeken.

A diavetítést köszöntések követték, melyek egyikében Kulcsár Lajos gondnok úr külön kérte a gyülekezetet arra, hogy segítsék a tiszteletes úr és feleségének munkáját – aki a kórust vezeti.

A hármas ünnepet egy állófogadásszerű szeretvendégség követte, ahol a megjelentek tanúi lehettek Mályinka és a gyülekezet vendégszeretetének, megízlelhették a helyi asszonyok keze nyomán az asztalra került ízes húsokat s más falatokat.

Egy szép októberi vasárnapon hálaadó istentiszteletre harangoztak a héti templomban. Bánréve és Hét községek lelkésze, Gere Gáborné 25 éves szolgálatáért szól az ünnepi ige. A több mint 200 éves héti templom falai közé mindig meghatódva lépek, hisz a templom levegőjében, berendezéseiben is érződik a történelem. Ezen a délutánon az elmúlt 25 év napjai peregtek le a szemünk előtt, s a zsúfolásig megtelt templomban együtt idéztük fel az emlékeket.

Az ünnepi istentiszteleten az ünnepeket, Gere Gáborné a 103. zsoltár szavaival adott hálát Istennek az elmúlt negyed évszázad szolgálatáért: „Áldjad én lelkem az Urat és egész bensőm az Ő szent nevét! Áldjad lelkem az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!” A nagytiszteletű asszony az ige szavaival felidézte az eltelt 25 év legjelentősebb eseményeit. Az egyház, a két község gyülekezete és a szórványok története összefonódott a tiszteletes asszony mindennapjaival. 25 év nagy idő! Mennyi minden történik egy ember, egy egyház, egy közösség életében! Örömkök és fájdalmak, harcok, küzdelmek, csendes hétköznapiak és ünnepek. A közösség csendes építése, az egyének lelki gondozása, a kapcsolatok alakítása és ápolása, az ifjúság helyes mederben történő nevelése. Lelkész asszonyunk a maga csendes, nyugodt egyéniségével szeretet-

tel és nagy tenni akarással intézte gyülekezetünk ügyeit. Csak néhányat említenék sok építő tette közül: a bánrévei gyülekezeti ház felépítése, majd néhány éve annak felújítása a templommal együtt, a sajpüspöki imaház megvásárlása és felújítása, a héti templom teljes mértékű renoválása, gyümölcsöző kapcsolat kialakítása és ápolása a holland és német testvérekkel. Mindezekért s a hosszú évek során végbemenő lelki épülésért és növekedésért is hálát adott a tiszteletes asszony. Végezetül mesélt az életében történt nehézségekről és megpróbáltatásokról is, de ahogy mondta: minden helyzetben megsegítette Őt az Úr!

Az igehirdetést követően Gazda István a Borsod-Gömöri Református Egyházmegye esperese köszöntötte a lelképásztort. A gyülekezetek verssel és énekszóval kedveskedtek lelkészüknek. Mindkét település polgármestere is külön mondott köszöntőt, hangsúlyozták, hogy a települések életében fontos szerepet kapnak az egyházak, s kölcsönösen jó viszonyban tudnak együtt tevékenykedni az itt lakókért. Egy-egy igével méltatták az elmúlt 25 év áldozatos munkáját az egyházmegyébe tartozó gyülekezetek jelen lévő lelképásztorai is. Számomra a legkedvesebb része volt az alkalomnak, mikor a varbói gyülekezet lelkésze, ifjabb Gere Gábor köszöntötte édesanyját, s a nyugdíjas éveit töltő lelkész, Gere Gábor a feleségét. A megható pillanatok után a gyülekezet a 471. dicséretet, majd a Himnuszt énekelte el. Az ünnepi alkalom a továbbiakban a terített asztal mellett folytatódott kellesmes beszélgetések formájában.

Ez alkalommal is köszönetet mondok tiszteletes asszonyunknak fáradtságos szolgálatáért, további munkájához nagyon jó egészséget és Isten áldását kérem.

„Mert akik jól szolgálnak, szép tisztességet szereznek maguknak, és sok bizalmat a Jézus Krisztusban való hitben.” (1Tim 3:13)

Tóth Csabáné
tanítónő a bánrévei gyülekezetből

A Bodrog partjáról a Sajó partjára

„Féljétek az Istent, és néki adjatok dicsőséget” Jelenések 14,7 – hangzott az igehirdetés alapigéje október 24-én, vasárnap az Ózd-Sajóvárkonyi Református Egyházköz-ség templomában. Az igei üzenet az istentiszteletre érkező vendégeinket is köszöntötte. A sárospataki teológia kórusa látogatta meg gyülekezetünket.

A hétvégének már a szombati napján megérkezett a 12 fős énekkar Bundzik Tímea vezetésével. Az idősek otthonának épületében biztosított szállást számukra a gyülekezet közössége. Nagy szeretettel láttuk vendégül ifjú testvéreinket. Jó volt látni az ifjú derűt, a jó kedvet, az Úr szolgálatára szánt életeket. Jó volt hallani a tiszta hangokat és azok harmóniáját. Az istentiszteleten elhangzó szép kórusművek egyike nagyon is megérintette mindnyájunk szívét, amikor azt énekelték, hogy: „meglásd, újra látjuk egymást, szent kezével őrizzen meg Ő” Az áldást kívánó ének szavai olyan

élő reménységet adtak szívünkbe, melyért ezúton is hálánkat és köszönetünket fejezzük ki.

Azt kívánjuk, hogy az ének hangja, a szolgálatot vállalók élete legyen mindig olyan áldott eszköz az Úr kezében, amelyet mi is tapasztalhattunk a kórus jelenlétében. Az istentisztelet végén a lelkipásztor mint egykori pataki diák együtt énekelte a kórusral a következő pataki diákdalt:

Bodrog partján van egy város én is laktam benne. Hányszor volt ott a szívemnek kacagó jó kedve. De sok álmod, sok örömet suttogott. Az iskolakert bólingató fája. Deresedő öreg fejjel, könnybe lábadt két szememmel. Ma sem bírok a szívemmel, ha gondolok rája. Valahol egy régi-régi kicsi utcán messze. Diák dalos ifjúságom ott

van eltemetve. Hej, de egyszer egy nótával elmegyek én. Csak azt az egy boldog órát várom. Felhajtom a pohár borom, új nótámat eldalolom. Megsiratom nótás-dalos elszállt ifjúságom.

A kórus szolgálata délután Sajókazán és Sajóivánkán folytatódott, ahol hasonló áldásokat éltünk meg a jó Isten kegyelméből és gondviselő szeretetéből. Övé legyen a dicsőség!

„Sámuel pedig vett egy követ, és felállítá Mispa és SÉN között, és Ében-Háézernek nevezte el, mert mondá: Mindeddig megségített minket az Úr!” (1Sámuel 7,12)

A Sajóivánkai Református Egyházköz-ségben szeptember 5-én, vasárnap a 25 éve konfirmáltak találkozására került sor. A lelkipásztor e szavakkal köszöntötte az ünnepeket és emlékezett meg az egykori konfirmáló lelkipásztorról:

A találkozó célja, hogy egy emlékkövet állítsunk az elmúlt 25 esztendőre visszatekintve, és méltassuk azt a pásztori szolgálatot, mely egykor e szent helyen a hit épülését, megtartását munkálta hű szívvel.

1985. május 12. az a nap, melyen 9 ifjú szív várta nagy izgalommal az istentiszteleti

órát, amikor bizonyosságot tehettek hitükről, és először vettek úrvacsorát a konfirmáció alkalmával. Az ő szülei, keresztszülei, nagyszülei és boldog családtagjaik azon a napon bizonyára nagyon büszkén tekintettek gyermekeikre. Örvendező édesanyák és édesapák adtak hálát, amiért beteljesíthették a keresztelesek alkalmával tett fogadalmukat a jó Isten előtt, hogy gyermekeiket úgy nevelik és neveltetik, hogy majd ők maguk tegyenek vallást hitükről.

Eltelt azóta 25 esztendő, és a legtöbb helyen már nem lehetnek együtt ezek a boldog családi közösségek, szeretett szülők, nagyszülők mentek el ez idő alatt a minden élőknek útján. Ma rájuk is emlékezünk, értük is hálát adunk. És hálát adunk azokért az életekért, akiket megtartott az Isten gyermekeik, övéik számára.

Az egyházköz-ségi anyakönyveket és jegyzőkönyveket fellapozva az 1985. esztendőről a következő adatok kerültek feljegyzésre: 1985-ben 7 gyermek részesült a keresztség szent sákramentumában. 3-an hunytak el. Házasságkötés abban az évben nem volt. 9-en konfirmáltak: 3 fiú és 6 leány. Dr. Bartha Árpádné nagytiszteletű asszony azon a konfirmációi vasárnapon sajóivánkára

igyekezve autóbalesetet szenvedett. A következőket hagyta meg a 1985. évi jegyzőkönyv – szó szerint idézem – „A nagytiszteletű asszony hálával emlékezett meg 9 gyermek konfirmációjáról. Örömmel beszélt az előkészítő órák áldásairól, a nagy gyülekezetről. A nagy örömben nem érezte frissen törött csuklójának sem a fájdalmait annyira, hogy a törött gipszletlen csukló kínja megrontotta volna a nap szépségét, örömet. Tudott fél kézzel áldást és úrvacsorát osztani...” Majd később így fogalmaz: „Nem hallgatja el félelmét sem, hogy újból egy csoport gyermek konfirmálódott ki a gyülekezetből. Engedje meg az Isten, hogy megszegyenüljön kicsinyhitűségében.” Talán számot adhatnánk arról, hogy a nagytiszteletű asszony félelme beigazolódt-e. De nem ezt tesszük, hanem hálát adunk azért, hogy Istennek szentelke ma egymáshoz vezetett minket.

Szüntelen imádkozunk azért, hogy sok alkalommal legyen még áldott találkozásunk e lelki közösségben. Ezúton is megköszönjük, hogy néhai dr. Bartha Árpádné tiszteletes asszony szerettei szolgálatukkal és jelenlétükkel megtisztelték ünnepi istentiszteletünket.

Bundzik Attila lelkipásztor

Ifjúsági istentisztelet a Miskolc-Avasi gyülekezetben

„Én most a szádba adom Igéimet!” (Jer 1,9)

Hallottam nemrégén egy mai szerző kórusművét. Nem értettem! Biztosan az én hibám is. Azután hallottam a 42. zsoltárt, ahogyan Goudimel megálmodta, és felemelte a lelkem.

Mert ebben a harmóniában éreztem Isten jelenlétét. Az istentisztelet ezt a harmóniát jelenti számomra!

Megújuló istentiszteleti formákról sokat beszélnek mostanában. Szükséges, vagy nem? Mi maradjon, és mi változzon? Nem akarok erre választ adni, csupán arról szólni a beszámolómban, hogyan lehet készülni egy istentiszteletre, hogyan lehet részesévé válni, és mi lehet a folytatása.

Amikor megszületett az elhatározás, legyen egy istentisztelet, ahol a gyülekezet fiataljai végzik a szolgálatot, és elkezdünk erre készülni, egyikük azt kérdezte: mit fogunk csinálni?

Természetesen azt, amiről minden istentisztelet szól – válaszoltam nekik – Isten elé fogunk állni, előtte hajtunk fejet, és hozzá emeljük a szívünket! Erre készülünk. De hogyan is fogjunk hozzá?

Először is ki kellett választani az Igét. Mit szeretnek a mai fiatalok? Hát bulizni! Akkor valami nagy buliról kellene beszélni. Valaki éppen nagy utazás előtt állt, és azt mondta, ő nem tud itt lenni. Hát

perszel! A téma adott: a királyi menyegző története (Máté 22,1-14). A király fia nagy vendégséget készít, elküldi a meghívót, elkészíti a lakomát, de a meghívottak nem jönnek el. Természetesen mindenki megmagyarázza: én éppen földet vettem, én most nőültem... Vajon ma milyen magyarázatot talál az ember? Fordítsuk le mai nyelvre! Miért nem jönnek ma a vendégségbe, miért utasítják el a király fiának, Jézus Krisztusnak a meghívását? Jöttek a válaszok, a mai magyarázatok, a példák, a történetek. Néhány ok arra például, miért nem mosakszik valaki: mert, gyermekoromban rám erőltették, mert csak különleges alkalmakkor mosakszik, például karácsonykor, meg húsvétkor, mert egyetlen barátom sem mosakszik, mert nyáron a fürdőszoba túl meleg, télen meg túl hideg, majd elkezdek mosakodni, ha idősebb leszek, meg több időm lesz rá. Milyen ismerős magyarázatok! Csak be kell helyettesíteni: miért is nem járok istentiszteletre? Aztán eljutottunk odáig, hogy mégis vannak, akik odaülhetnek a király asztalához. Nem a hivatalosok, hanem azok, akik kegyelmet kapnak, akik végül asztalközösségben ülhetnek együtt a királyi asztalnál. Nem azért, mert különbek, mert jobbak, hanem mert ünneplőbe öltözött a szívük, mert betöltötte őket a találkozás öröme. Mint a kis

herceg rókájáét, akit megszelídített. „Mit jelent az, hogy megszelídíteni? – kérdezte a kis herceg. Olyasmi, amit nagyon is elfelejtettek – mondta a róka –, azt jelenti: kapcsolatokat teremteni. (Saint-Exupéry)

Akik pedig kapcsolatba kerülnek Krisztussal – éppen úgy, mint ezek a fiatalok –, kiállnak a nagy gyülekezet elé, ahogy a zsoltáros fogalmazza, és bizonyoságot tesznek hitükről. Hogyan tapasztalták meg Krisztus jelenlétét a hétköznapiakban és hogyan váltak ezek a találkozások ünnepé. Hogyan értették meg Jeremiás üzenetét: „Mielőtt megformáltak az anyaméhben, már ismertelek... Ne mondd, hogy fiatal vagy, hanem menj, ahová csak küldelek, és hirdesd, amit csak parancsolok” (Jer 1,5-6).

Énekekben, zenében, imádságban, szóban hangzott a hívás és szólt a hitvallás: nekünk Ünnepe, ha az Úr házába mehetünk, ha Vele találkozhatunk.

Hogyan élték meg mindezt, mit jelentett nekik maguknak így szolgálni? Többet, mint amit kívülről láttak vagy hallottak sokan. Mert nem a forma, nem a külső volt más, hanem az igazán lényeges, ami ott belül, a lelkükben fogalmazódott meg: jó hozzá emelkedni, és az ÚRNAK SZOLGÁLNI!

Hangoné Birtha Melinda lelkipásztor

Ünnepvárás a nemesbikki Béthel Református Szeretetotthonban

Tizenötödik karácsonyára készül az Otthon fennállása óta! Már ezért a számért önmagában is hálát adunk Istennek! Tizenöt karácsony... megannyi emlék és lelki gazdagság, amiből szép és érdemes tovább építkezni. Tizenöt adventi idő... ami segített rákészülni, ráhangolódni az ünneplésre, és – reményesség szerint – az Ünnepektől kore rendezni az életünket.

Jóval az ünnep megérkezése előtt elkezdődnek a komoly készülétek, hogy a karácsonyt a tőlünk telhető legméltebb körülmények között tölthessük. Szeretetotthonunk lakói képeslapokat készítenek örvendező, bátorító igékkel, hogy azok időben eljuthassanak a szívünkben élő kedves címzettekhez. Remegős kézimunka ez, bizonytalan betűkkel, de egy pár percnyi odagondolást üzen a feladótól!

Együtt készítjük el az adventi koszorúkat is, és azután mindig akad valaki, aki feladatának érzi, hogy áhítatok, bibliaórák, istentiszteletek alkalmával éjjenek rajta a gyertyák.

Nagy igyekezettel figyelünk arra az év minden napján, hogy **az intézmény hajlék, otthon** legyen főként az itt élők, de az itt dolgozók vagy csak idelátogatók számára is; de karácsonykor még fontosabbnak érezzük, hogy az ajtókon, ablakokon levő, együtt készített díszítések barátságos melegséget kölcsönözzenek a háznak.

A legnagyobb izgalom mégis a karácsonyi szereplésre való felkészülést övezi. Műsorral készülünk ugyanis egymás megörvendeztetésére: **lakók és munkatársak együtt!** Majd a Szentestét megelőző nap délutánján „szűk családi körben” előadjuk egymás számára, és boldogan érezzük, hogy bár sok-sok nehézség, feszültség adódott ebben az esztendőben is közöttünk, de az Úr Jézus mindannyiunkért ugyanolyan mélyre hajolt, és kegyelméből összetartozunk!

A Szeretetotthon falain belül egy kicsit megállt az idő... A legtöbbek életkorából, egészségi állapotából adódóan mi itt lassabban éljük át a percek, az órákat, a napokat. Nem rohanunk fejvesztve, hogy ünnep előtt még ezt is, azt is elintézzük, nem kapkodunk idegesen „utolsó pillanatos” ajándékok után, bennünket itt nem vakít el a reklámozott csillogás. Egészen más fények ülnek rá a szívünkre...

Az ünnep felé haladva egyre beljebb vagyunk abban a gondolati világban, amelyikben múlt és jelen között híd épült, és jólesik rajta oda-vissza sétálni. A konyhából áradó régi ízek és illatok, a szeretettel megfőzött és nagy igényességgel tálalt ünnepi ételek jóleső gondoskodásról tanúskodnak. Előkerülnek a fiókok mélyén őrzött réges-régi fenyődíszek, amik ebben az évben ismét felkerülnek a közös karácsonyfára. A legtöbb ma már értéktelennek látszik, de annak, aki, a valamikori otthon, családi élet egy darabja. Jó elüldögelni felettük, és miután a fára felkerülnek, még onnan is kedvesen mosolyognak vissza büszke tulajdosukra.

Együtt ünnepelünk! A bennünket önmagával megajándékozó Jézussal, és a tőle kapott szeretetben lakótársakkal és munkatársakkal egyaránt. Ez az igazi ajándék, ez a minden várakozást felülmúló csoda!

És együtt ünnepelünk a gyülekezettel, mert mi itt, ezen a helyen egy család vagyunk! A gondnok, a kántor, a Nőszövetség és a hittanos gyermekek mind törekszünk arra, hogy karácsony szent ünnepén szívből szólhasson az ének:

„Ez az Úr Jézus, igaz Messiásunk,
Általa vagyunk bűnünkből váltságunk,
A mennyországban örökös lakásunk.
Boldogulásunk.” (315,5)

Victor Péter
Victorné Kardos Erika

„Csak vezess Uram végig, és fogd kezem, míg boldogan a célhoz elérkezem.”

Örömmel tesszünk eleget egy kedves olvasónk kérésének az alábbi híradás közreadásával.

Barczi Lajos és Gonda Ibolya házasságkötésük ötvenedik évfordulója alkalmából kérték Isten áldását életükre a harsányi református templomban. Barczi Lajos harmincöt éve presbitere, órállója a gyülekezetnek. Barcziné Gonda Ibolya a Tiszáninneri Nőszövetség örökös tagja. 1960. október 22-én Czinke Zoltán esperes úr végezte az esketési szolgálatot. Ötven évvel később Adamcsik Dávidné Mártha Anita áldotta meg a házaspárt családtagjaik és a harsányi gyülekezet körében.

Pusztadaróc - Tibolddaróc, testvérgyülekezeti találkozó

Atibolddaróci gyülekezet 2010. november 7-én nagy lelkesedéssel készült a pusztadaróci testvérgyülekezet fogadására. Pusztadaróc Romániában a csengersimai határátkelőhelytől 4 km-re található. Hogyan is találtunk mi egymásra? Mert minden találkozásnak, tervnek van előzménye és van következménye.

2007-ben egy tibolddaróci fiatalember, név szerint Gál István (Pege) saját kicsiny, de nagyon szeretett falujáról gondolkodva azzal az ötlettel állt elő barátai előtt, hogy keressük fel azokat a településeket, amelyek a daróc nevet viselik. A darócok vadászattal, solymászattal foglalkozó emberek voltak a régi időkben. A történelmi

ket, minden helyen aláírtak egy nemzeti színű zászlót, az aláírást oda kérték, ahol a térképen a hely található. Amikor hazaérkeztek, a zászlón az országhatár vonalát, valamint a települést jelölő pontokat és aláírásokat aranyozott fonállal kihímezték a dolgos asszonykezek. Ez a csoport minden helyről hozott magával egy marék földet, egy kevés vizet és azt a virágot, amely minden helyen megtalálható, a muskátlit. A zászló, és a közös földbe ültetett muskátli ma is megtalálható Tibolddarócon Szabó János házában.

2009-ben szinte minden település képviselte magát Tibolddarócon, ahol először került sor a darócok találkozására. Hálaadó istentiszteleten emlékeztünk őseinkre, magyar nyelvünkre, s köszöntük meg az Úr Istennek, hogy az ő

kegyelme nemzedékről nemzedékre megtartott bennünket. A háromnapos együttlét után a búcsúzásakor került sor a tibolddaróci református gyülekezet újjávarázsolt gyülekezeti termének felszentelésére, a pusztadaróci, a királydaróci és nádasdaráci lelkesek szolgálatával. A találkozásokról film készült, amelyet 2009-ben, Budapesten a 41. magyar filmszemlén bemutattak.

Magyarországon 15 daróc nevű település található. Az ötletet terv követte, a fiatalember és barátai, a Tibold Darócai Motoros Baráti Kör tovább gondolta az út célját. Alapítvány jött létre, operatőrt fogadtak, és egy közel 20 fős csoport elindult, hogy előzetes egyeztetések után felkeressék azokat, akik messze szakadtak egymástól. Az expedíció ünnepélyes útra bocsátása 2008 júniusában a tibolddaróci római katolikus templomból történt. A 15 daróc nevű település közül 2 helyen már több mint 100 éve nem él magyar ember. 5 település Erdélyben, 1 Délvidéken, 1 Kárpátalján, 2 a Felvidéken és 4 hazánkban található. Az önkormányzat és a református gyülekezet gyönyörű köszöntő leveleket fogalmazott meg, ugyanis a települések nagy részén reformátusok élnek, az üdvözlőt a csapat szívvel-lélekkel vitte magával. Bejárva a különböző vidéke-

A pusztadaróci gyülekezet ez év pünkösdjének 2. napján látott vendégül bennünket. Ajándékképpen egy zászlót vittünk magunkkal, amelynek párja Tibolddarócon található. November 7-én Pusztadarócról látogattak meg bennünket. A templomban könnyek között énekeltük nemzeti Himnuszunkat és a székely himnuszt: „Ki tudja merre, merre visz a végzet...” Ez maradt meg a nagy kirándulásból és természetesen azok a barátságok, amelyek felejthetetlenek, amelyek ott maradnak a szívekben és az elmékben. Megmaradt az a jó érzés, hogy ha egyet akarunk mi magyar emberek, annak eredménye van, s megnyugszik rajta az Isten áldása.

Tibolddaróc, 2010. november 17.

Papp Zsolt Endre

Gyülekezeti énekkarok találkozója Átányban

Egyházmegyénk hagyományai közé tartozik, hogy októberben vagy novemberben közös találkozóra hívja az egyházmegye elnöksége gyülekezeteink énekkarait. Az ilyen találkozások egy idő után megszokottá, esetleg unalmassá válhatnak, ha nincs valami nagy-nagy lelki többlet, ami vágyat ébreszt, ami azt az érzést erősíti, hogy bennünket összeköt az ének és az Isten szeretete.

Nagy-nagy hálával tartozunk az Úr Istennek, hogy itt Egervölgyén évről évre megtapasztalunk ebből valamit. Amikor lelkeszként beültem 2010. november 14-én az átányi református templom egyik padjába, azon gondolkodtam, milyen tényezők szükségesek ahhoz, hogy egy énekkari ta-

lálkozóra vágyjanak a kórusok és az emberek.

Kell hozzá egy jó igehirdető, aki imádságával, szenvedélyes igehirdetésével közel visz minket az Úr Istenhez és ebben a légkörben megérezzük, egy közös ügyért vagyunk együtt. Dr. Kádár Zsolt az egyházmegye esperese igehirdetéséből sokan érezték meg ezt.

Kell hozzá a lelkész és a kórusvezető, akik egymást erősítve, a szürke hétköznapi napokban összefogják azokat a férfiakat és asszonyokat, akik sokféle teendőjük közepette vágnak a közösségre, de leginkább arra, hogy énekeikkel örömet vigyenek sok-sok ember szívébe, lelkébe, akik munkájuk során elfáradnak, megfáradnak. Felemelő érzés volt látni, milyen szenvedéllyel s ugyanakkor finomsággal vezénylik a vezetők a tagokat, hogy a lehető legszebbet s legjobbbat adják mindannyiunk elé.

Kellenek egy jó találkozóhoz az énekek. A felsőtárkányi dicsőítő csoport gitárkísérettel előadott énekei az igehirdetés után még inkább megerősítették a jelenlévőkben, hogy milyen Istenünk van. Róla beszél fű, s virág... hangzott az ének, és bizony sokan dúdolták ezt a szép, fülbemászó dallamot. Az átányi énekkar zsolnár- és dicséretfeldolgozásokat adott elő. Sokan csodálkoztak rá, mily szépen hangzanak énekeink, amelyeket a templomban néha elnyújtva, néha kedvetlenül éneklünk. Itt mintha élet szállt volna a dallamokba és a szívekbe is. A Cserépfaluból érkezettek bezengték a templomot, amikor megszólalt a „Magasztalunk nagy király” kezdetű ének, amihez először furulya, aztán fuvola és végül trombita is csatlakozott. A mezőkeresztesi kórus énekei között mindenki nagyon várta azt a Kányádi Sándor-verset, amelyet Birtalan József zeneszerző kórusművé alakított át. „Szép ország a mi hazánk” A noszvaji énekkar énekeskönyvünk egyik legismertebb énekével nyitotta meg fellépését, s zengte a dicséretet: Itt van Isten köztünk... Utolsóként a sályi kamarakórus lépett fel. Ima a magyar népért – hangzott az első ének címe, amikor pedig

felhangzott a dallam és az ének – „Uram jövök hozzád e nemzetért” –, valahogy ismét feléledt a közösség, s nem is tűnt olyan hidegnek a templom.

Mi szükséges egy jó találkozóhoz? Mindenképpen kell hozzá a vendégfogadó gyülekezet szeretete, odaadása, figyelmessége. Köszönjük Ferenczfi Zoltán tiszteletes úrnak és feleségének a szervezést, a gyülekezet tagjainak az elkészített finom falatokat.

Adja Isten, hogy akik e sorokat olvasás, kapjanak kedvet ahhoz, hogy érdekes énekkari találkozót szervezni, akik pedig ott voltak Átányban, azok erősödjenek meg a reménységben: nem hiábavaló az ő munkájuk az Úrban.

Sály, 2010. november 16.
Papp Zsolt Endre

Szellemi kovácsok

„Kovácsot pedig egész Izrael földjén nem lehetett találni, mert a filiszteusok így gondolkodtak: Ne csináltassanak a héberek kardot vagy dárdát.”
1Sám 13,19

Egész Izraelben nem volt senkinek kardja, sem dárdája, csak Saulnak és Jonatánnak. Ezzel tartották őket hátrányos helyzetben. Eltávolítottak mindenkit, akik szerszámokat vagy fegyvereket tudnak készíteni. Nincsenek eszközeik megfelelő mértékben az aratáshoz, a harchoz pedig csak két fegyverük volt. Nincs eszközük, amivel megvédjék magukat.

A kovács alakítja, formálja az anyagot... Isten országában szellemi kovácsokra van szükség. A szellemi kovácsok edzik meg a fiatal lelkeket... Wass Albert sokat ír a régi feudális világról, abban a világban a keresztyén világ értékei apáról fiúra szálltak, és ezt kommunizmusban sem tudták kiirtani, de a rendszerváltás nihilizmusa szinte kiirtotta a szellemi kovácsokat. Ránk borult ez a „mindent szabad” világ, és a szülők, nagyszülők, akikre fiatal lelkek bíztak, elhallgattak. Sokszor a lelkészek is.

– Majd a gyerek eldönti, akar-e hittanra járni. Azt csinál, amit akar, mi nem szólunk bele, nehogy sérüljön a lelke. Majd a világ formálja...

És a Sátán és a sötétség világának urai, a gonoszság lelkei örülnek a magukra hagyott lelkeknek, amit nem formáltak még meg és Ők majd alakítják.

– Jaj, Tiszteletes Úr, milyen szörnyűek a mai fiatalok!

– Jaj, tényleg azok – mondjuk mi lekipásztorok is sokszor –, már alig várom, hogy lekonfirmálganak, nem tanulnak, fegyelmezetlenek, kiöregedtem én már abból, hogy fiatalokkal foglalkozzak. De akkor ki foglalkozik velük? Tényleg rosszabbak, mint mi voltunk?

Talán inkább a hangot veszítettük el velük, nem az Ő nyelvükön beszélünk, és így sokszor könnyen lemondunk a velük való foglalkozásról is. Nem küszködünk velük. Pedig érdemes!

Ezért várom mindig a találkozást velük és azokat az alkalmakat, amelyeket a Zempléni és Abaúji egyházak közösen szerveznek. November 5-én és hatodikán találkoztunk Sárospatakon mi lekipásztorok, lelkes segítők és 150 fiatal, aki a konfirmáció előtt áll.

A rendezvény témája az átváltozás volt. Olyan hangulatot próbáltunk teremteni, amely megmutatja, hogy Istennél sem állt meg az idő, érti ezeknek a fiataloknak a nyelvét, és mégsem tesszük olcsóvá az evangélium üzenetét. Fontosnak tartjuk, hogy a „száraz” káté mellett legyen egy ilyen hangulat is a fiatalok szívében, ami szerethető, közösségformáló, reméljük, hogy a gyülekezeti felkészítés alatt is léteznek ilyen kedves közös alkalmak.

A rendezvény alatt nagyon sok barátság kötődött, és a kiscsoportok igazi kis közösséggé formálódtak és mindebben ott volt Isten Lelke, hiszen neki énekelünk, Róla szóltak az áhítatok és a nagy előadás fő üzenete is az Ő mindent átforgató erejéről szól, ahogyan megváltoztatja, átalakítja a fiatal életeket.

Érdemes időt és energiát ezekbe a fiatalokba fektetni, hiszen ők lesznek az utánunk jövők, és ha nem törődünk velük, nem lesz az egyházunknak jövője. Ezért külön köszönöm azoknak a lekipásztor testvéreimnek (a kovácsoknak), akik meghallották a hívást, és akár még kisgyermekes apukaként is vállalták, hogy nem otthon alszanak a családjukkal, hanem a fiatalokkal töltik ezt az időt. Köszönjük az egyházmegegyeknek és a kerületnek a támogatást. Látva a fiatalok lelkes tetszésnyilvánítását érezzük, hogy nem volt hiábavaló, mert sokan közülük talán másként tekintenek egyházunkra, és elkezdődött valami titokzatos átváltozás ott a szívük legmélyén.

Munkálkodjon Isten Szentlelke gazdagon és Isten áldja a kovácsokat!

Az alkalomról részletes beszámolót a www.tirek.hu/hir/mutat/32388/ oldalon olvashattok.

Tóth Tamás

Nőkonferencia Erdőbényén

AZempléni Református Egyházmegye 2010. szeptember 19-én Erdőbényén tartotta meg ez évi konferenciáját.

Öröm volt látni, ahogyan a kis falu hatalmas templomának padjait megtöltik a közel 30 helységből érkező vendégek. S még nagyobb öröm és hálaadás töltötte el a szívünket, amikor megszólalt az ének, imádság, s egy szívvel tud-

tuk dicsőíteni Urunkat. Az igehirdetés a János ev. 15, 1-15 alapján a Bethesda tónál történt gyógyításról szólt. Jóleső érzés volt olyan hallgatósághoz beszélni, melynek tagjai maguk is komoly szolgálattal bizonyítják nap mint nap Krisztus-követésüket.

Dr. Börzsönyi József esperes úr köszöntötte a konferencia résztvevőit, s elismerését fejezte ki a Nőszövetségek munkáját illetően. Biztatta a nőtestvéreket, hogy kitartóan folytassák a diakóniai munkát, hiszen nagy szükségük van a gyülekezeteknek az ilyenfajta szeretet-szolgálatra.

Dr. Börzsönyi Józsefné egyházkerületi nőszövetségi elnök „Gondolatok az Egyházzal” című előadásában kifejtette, hogy az elkésztő tények (pl. gyülekezeteink létszámcsökkenése) ellenére is sok áldás kíséri munkájukat, mert az egyházban maga az Úr

AZempléni Református Egyházmegye lelkészei pünkösdre készülő megbeszélésüket Prügyön tartották 2010. május 12-én, ahol a gyülekezet közösségével megemlékeztek dr. Kiss Pál volt prügyi lelkipásztorról.

Az ünnepség istentisztelettel kezdődött, Isten igéjét Balázs Pál csobajai lelkipásztor hirdette Máté evangéliuma 3,16-17 versei alapján. Kiemelte, hogy mit jelentett a bib-

liai személyek számára a Szentlélek, és – mindezt aplikálva a mi életünkre – milyen áldásokban részesülhetünk mi ma élő emberek a Szentlélek által.

Az igehirdetés után Kiss Pál életét és szolgálati helyeit, idejét (1953-1992) valamint teológiai disszertációját vázlataiban ismertette Szilágyi Péter prügyi tanár úr. Túlzás nélkül állapíthattuk meg, hogy a maga idejében a prügyi lelkész azon magyar teológusok közé tartozott, akik leginkább is-

munkálkodik. Az ebbe vetett hit a fontos, s tudnunk kell, hogy az egyház célja nem a magamutogatás, hanem az, hogy Isten mutassa meg magát benne. Megnyugtató volt hallani és újra tudatosítani magunkban, hogy az egyház nem emberi mű, hanem Isten ajándéka, és Isten Igéje fogja megtartani a jövőben is.

Földesiné Kántor Mária Országos Nőszövetségi alelnök s egyben a Tiszáninneni Református Egyházkerület nőszövetségi titkára buzdító beszédében arra hívta fel figyelmünket, hogy a Nőszövetségnek csak akkor van értelme, ha mindig Isten akaratára figyelve munkálkodik, s munkája nyomán élet támad a gyülekezetekben. A nőtagok feladata elsősorban a lélekápolás, szeretetszolgálat és a művelődés.

Alkalmunk további szép élménye volt még a közös énektanulás Fülöpné Vadon Erzsébet lelkész az egyházmegye nőszövetségi képviselőjének vezetésével, aki beszélt nekünk a zempléni gyülekezetekben szolgáló asszonykörök munkájáról. Majd a láccsékéi és semjéni nőszövetségi tagok szolgáltak közöttünk éneklésükkel.

Rácsodálkozhatott a fülünk egy ifjú tehetség, Kis Imola Villó hegedűjátékára, aki szintén szép élményekkel ajándékozta meg a hallgatóságot.

Templomi alkalmunkat Tóbiás Zoltán lelkész zárta Isten Igéjével és áldással, s meginvitálta a gyülekezeteket a szeretetvendégségre, ahol további áldott találkozások és beszélgetések varázsolták mosolygóssá az arcokat és indították hálára a szíveket.

A mi Urunké legyen a dicsőség mindezekért!

Tóbiásné Nagy Szilvia lelkész, Erdőbénye

Emlékezés Kiss Pál prügyi lelkipásztorra

AZempléni Református Egyházmegye lelkészei pünkösdre készülő megbeszélésüket Prügyön tartották 2010. május 12-én, ahol a gyülekezet közösségével megemlékeztek dr. Kiss Pál volt prügyi lelkipásztorról.

Az ünnepség istentisztelettel kezdődött, Isten igéjét Balázs Pál csobajai lelkipásztor hirdette Máté evangéliuma 3,16-17 versei alapján. Kiemelte, hogy mit jelentett a bib-

liai személyek számára a Szentlélek, és – mindezt aplikálva a mi életünkre – milyen áldásokban részesülhetünk mi ma élő emberek a Szentlélek által.

Az igehirdetés után Kiss Pál életét és szolgálati helyeit, idejét (1953-1992) valamint teológiai disszertációját vázlataiban ismertette Szilágyi Péter prügyi tanár úr. Túlzás nélkül állapíthattuk meg, hogy a maga idejében a prügyi lelkész azon magyar teológusok közé tartozott, akik leginkább is-

merték Barth Károly munkásságát és teológiai hatását.

A prügyi gyülekezet számára is nagy öröm volt találkozni Kiss Pálné nagytiszteletű asszonnyal és családjával, aki részletesen beszámolt a Prügyön töltött esztendőkről.

A család barátjaként Gruber László deszki római katolikus plébános köszönte meg Istennek, hogy találkozhatott Kiss Pállal, aki által Isten a hitét és belévetett bizalmát erősítette, megemlékezett, hogy a Ti-

sza szeretete és a horgászat hozta őket egymáshoz közel.

Volt konfirmandusaként is Prügy község polgármestere Boros-Leskó Géza éppen a konfirmáció fontosságáról és jelentőségéről beszélt, amit megtanult és alkalmazni tudott katonai főtiszti beosztásai és szolgálatainak során.

A gyűlést és megemlékezést levezető dr. Börzsönyi József esperes úr a közösen végzett egyházlátogatói szolgálatról, Kiss Pál teológiai látásáról, szenvedélyes megnyilvánulásairól emlékezett meg. A sárospataki professzorok közül nagy tisztelője volt Nagy Barnának, akivel családi barátságot is ápolt. Erre az alkalomra fia, Nagy András

Béla egy emlékező levelet küldött, amit a zempléni esperes olvasott fel, megerősítve még inkább, hogy elődöm mennyire a Tiszsa és a horgászat szerelmese volt.

Megértettem valamit abból, mennyire megbánhattam, amikor Prügyre kerülésünk után 1995 őszén Miskolc-Diósgyőri lakásukon felkerestem, ő nagy örömmel egy villantót akart nekem ajándékozni. Azaz, hogy nem értékeltem, nagy-nagy szomorúságot okoztam őszülő fejének – már ide sem adta.

Számomra azért is fontos volt ez a nap, hogy megerősödjön bennem a kérdés, hogyan értékelem a másik emberben az Istentől kapott ajándékot.

A megemlékezést követően a prügyi Mór-ricz Zsigmond Általános Iskola biztosított helyet a lelkészi gyűlés számára. Tizslavicz Csaba igazgató úr néhány mondatban ismertette az iskola történetét. A történelem rendező Urának adhattunk hálát, hogy éppen abban a tanteremben lehettünk, ami államosítás előtt a Prüggyi Református Egyháza volt.

A gyűlés végeztével közös ebédünket a prügyi Mesevár Óvodában fogyaszthattuk el.

Ezért a napért is csak Istené a dicsőség, Kiss Pál emléke pedig legyen áldott!

Nagy Károly prügyi lelkész

Hírcsokor a sárospataki gyülekezetből

Sárospatakat is felkereste kelet-európai koncertkörútján a **svájci Solothurn város fiúkórusa**, amely történelmi ritkaságként, 1200 éve működik megszakítás nélkül. Különleges élményt jelentett október 5-én a református templomban meghallgatni műsorukat, melyben ott szerepeltek a régi mesterek nagyszabású templomi motettái, de ízelítőt kapott a közönség a derűs könnyűzenei átdolgozásokból és a svájci népzeneből is. A világhírű együttessel a református gimnázium Bak Adrienn vezette kórusának tagjai kalauzolták a városban, a szállásukat, a vendéglátást több sárospataki énekkar tagjainak szeretet-összefogása biztosította.

Mintegy **százötven Tataról érkezett református gimnazista** vett részt a Makkoshotykat övező erdőben egy állóképességet próbára tevő tájékozódási kalandtúrán. Az eredményes „túlélőtábor” résztvevői október 10-én a sárospataki templomban tartott istentisztelettel zárták programjukat.

Közösségi és **közéleti alkalmakon** is igénylik Sárospatakon az egyházi szolgálatot, az áldást. Egyik ilyen különleges esemény volt a III. zempléni vadászlovaglás megnyitó ünnepsége, melyen Széchenyi István emlékezte előtt is tisztelegtek elhunytja 150. évfordulóján. Az esemény valamennyi résztvevője lovon ült. Áldást kért a Weinberg 93 Kft is az átadott kibővített, megújított üzemszarnokára és dolgozóira, akik a térség legjelentősebb foglalkoz-

tatói közé tartoznak. A sportszarnokok és hidak tartószerkezeit gyártó cég nemcsak a technikai fejlesztésekre, hanem dolgozóik életére, a családok sorsára is különleges figyelmet szentel. Sárospatak városa képviselőtestülete az önkormányzati választásokat követően a sárospataki vár kápolnájában megtartott istentiszteletről indult hivatali munkája megkezdésére. Az alkalmon a város történelmi egyházainak lelkipásztorai szolgálatukban rámutattak az élő hitből és történelmi tanulságok gyökereiből való merítés fontosságára, a jó példa továbbadására, a közjó szolgálatára. A képviselőtestület szándéka, hogy az egyházakkal való együttműködést szorosabbra fonja a jövőben.

Az **advent időszakában** a gyülekezet ünnepre való lelki felkészülését több esemény is segíti. Első vasárnap van az új borért való hálaadás úrvacsorás alkalmá. December 5-én az istentiszteletet a Református Általános Iskola tanulóinak műsora gazdagítja, valamint Molnár Csilla alkotásból nyílik tárlat a templom galériájában. Délután pedig a Mudrány teremben sor kerül a Nőszövetség és a Crea-team Kör szeretetvásárára az adventi teadélután keretében. Az alkalom vendégei Sajósenyéről a Fészek református fogyatékos otthon csoportja Kövér Imre lelkipásztor vezetésével. A harmadik adventi vasárnapon a város kórusai találkoznak és szolgálnak ünnepi műsorral. A negyedik vasárnap pedig új kezdeményezésként Sárospatak városré-

szei tartanak „kántálás”-találkozót a városi adventi koszorú körül.

Megöntésre került Órbottyánban a „**Zsuzsanna” harang**. Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony emlékezetére elhunytja 350. évfordulója évében. A hálaadó életet jelképező harang lakja majd be az ősök által emelt torony harmadik harangszékét!

Virágh Sándor, Sárospatak

FOTÓ: MILIUSITS MÁTÉ

Az egyházkerületi közgyűlésen elhangzott püspöki jelentés kivonata

A közgyűlés elé terjesztett püspöki jelentés első fele elvi alapvetéssel és a belőle közvetlenül fakadó gyakorlati lépésekkel foglalkozik első rendben. Az egyházkerület közgyűlésének résztvevői közös úton járnak, ez pedig nem más, mint ami az egyház kétezer esztendő útjából e nemzedéknek jutott. Utunkat a feltámadott Úr személyes indíttatást és közös célt kijelölő kettős felszólítása határozza meg: „kövess engem”, és „menjete el”. A célkitűzés már korábban megfogalmazást nyert: „... olyan egyházi életet felmutatni a XXI. században, ami alapján rólunk is el lehessen mondani a ApCsel 2,47 szerint: „dicsérték az Istent, és kedvelte őket az egész nép.”

A közös küldetés, út és cél ellenére mégis az tapasztalható, hogy egymással ellentétes elgondolások léteznek egymás mellett, nincs mindenben egyetértés. Ennek okait a jelentés nem vizsgálta, de az elfogadás bizonyításaként két tervezett javaslatot említett. Az egyik a hittanoktatás szervezésével és díjazásával, a másik pedig az önálló Miskolci Egyházmegye létrehozásával kapcsolatos tervezetek elő nem terjesztése: „... *leveszem ezeket a napirendről, kiviszem korábban elmondott püspöki jelentéseim programjából, mert mind a kettő feszültségek és ellentétek forrása lett*”.

A gyermekek és fiatalok számon tartásának fontossága mindazonáltal nem vonható kétségbe, különösen a jövő egyházáért való felelősség alapján. Eppen ezért javasolja a püspöki jelentés egy átfogó adatbázis létrehozását és működtetését, mely nem csupán az iskolaváltásoknál jelentkező átmenetnél segíti elő a fiatalok hittanoktatásban tartását, de saját fejlesztésű adatbázisa által számtalan felhasználási módot tesz lehetővé egyházmegyéknek, gyülekezeti és intézményi lelkipásztorok-

nak. A miskolci 64.000 református szervezésének kérdését a jelentés a jövő feladatának tekinti, mégpedig úgy, ahogyan azt az érintett presbitériumok fontosnak tartják majd.

A jelentés a hatéves ciklusra előre jelzett fontossági rend alapján két területet emelt ki a munkaterületek közül. Az első az ifjúság, melynek elérése, gondozása kiemelkedő feladat. Ezt kibővült munkatársi kör szolgálja. Az ifjúság szolgáltatásának másik, szinte újszerű területe a szakképzés ügye. A református gyülekezeteinkhez tartozó gyermekek jelentős hányada ugyanis szakiskolában folytatja tanulmányait, s nekik még adósaik vagyunk. A kérdés átgondolásának az adott új lendületet, hogy Egyházkerületünket több oldalról megkeresték egy ingatlan megvásárlásának a lehetőségével, melyben létrehozható lenne szakiskola és kollégium. A megvalósítás módja, kimenetele többféle lehet, létrejöhet országos hálózat részeként vagy a Tiszántúli Egyházkerülettel való együttműködésben, ezt a határozati javaslat rögzíti is.

Az ifjúság mellett a másik kiemelt terület volt az „elesett ember” és hozzá kapcsolódva a pasztorációs terület. A fejlesztés első szakaszaként elkészült az „Egyházkerület Diakóniai Központjának” épü-

lete, megalakult a Központ, amely ernyőintézmény: képes befogadni bármilyen szociális és egészségügyi államilag finanszírozott vagy nem finanszírozott szolgálatot. Jelenleg ez ernyő alatt működik a régiók közül a Máon és az ECSKM a már ismert munkatársakkal, és ide tagolódott be a kibővült Kórházlelkészség. A Diakóniai Központ várja mindazon kezdeményezések befogadását, melyek a Kerületben segítségére lehetnek az elesett embereknek.

A jelentés vége rövid összegzését tartalmazza néhány hangsúlyos fejlődésnek: elkészült a parókiális térkép, egyre bővül az Európa Rádió lefedettsége, elérhetősége, valamint a Magyar Református Egyház első kiadványa, a „Kálvincsillag” is megjelent.

Az összegzések mellett a közvetlen jövő fontos cselekvései is megfogalmazódtak: „*Végül a jövőre nézve itt a Közgyűlés előtt is szeretnék hangot adni azon szándékomnak, hogy keresem a kerület lelkipásztor közössége építésének a lehetőségeit. Mulasztásom, hogy a generális vizitáció, mint olyan nem indult el. Jó irányban balad a LEKA körök működése. De mindezeket túl szeretném rendszeressé tenni azokat a kötetlen beszélgetéseket, amik a LEKA rendelet módosításával kapcsolatban sikere-*

sek voltak. Ezen túl szeretnék újra részt venni az egyházmegyei lelkészértékelésben, hogy a legfrissebb információk ismeretében válaszolhassam meg az esetleg felmerülő kérdéseket.”

Határozati javaslat:

1. A Tiszáninneri Református Egyházkerület Közgyűlése a jövő egyházáért érzett felelősséggel, a gyülekezeti, megyei, kerületi missziói munkát, valamint oktatási intézményeinek szolgálatát segítő egyházkerületi nyilvántartás létrehozását rendeli el a 10-24 éves korosztályról. Mindazokról, akik iskolai, gyülekezeti hitoktatásban részesülnek, vagy bármilyen más formában kapcsolatban vannak gyülekezeteinkkel.

A nyilvántartás felvétele a Püspöki Hivatal által kibocsátott, lelképásztorok, hitoktatók és vallásánárok által kitöltött „adatbejelentő lap” számítógépes feldolgozása alapján történik 2011. március 1-ig.

Az így elkészült nyilvántartást minden évben „adatmódosító lap” kibocsátásával és feldolgozásával a Püspöki Hivatal karbantartja. Az adatmódosítást a hittanoktatási jelentéssel párhuzamosan küldik meg az érintettek a Püspöki Hivatalnak.

Az így elkészült nyilvántartást a Püspöki Hivatal adott év október 1-ji állapota szerint Excel formátumú nyomtatványban minden Esperesi Hivatalnak és Intézménynek megküldi. Év közben

kérésre ugyanezeknek a szűrési lehetőségek figyelembe vételével adatot szolgáltat.

2. Amennyiben a Zsinati Tanács az országos rendszert nem indítja el, abban az esetben a Közgyűlés felhatalmazza az Elnökséget, hogy az Európa Rádió KHT megvásárlásához hasonló módon a Tiszántúli Református Egyházkerület Elnökségével azonnal megbeszélést, és ha lehet, meg egyezést kezdeményezzen a szakképzési hálózat létesítésére és fenntartására. A cél az, hogy a szakképzés minél nagyobb egységben a két Kerület területén minél előbb elindulhasson.

(szerk.)

Beszámoló a lelkész-presbiteri konferenciáról

Az Egyházkerület évek óta szervez közös konferenciát lelkészeknek és presbitereknek, amelyekre rendszerint szép számmal érkeznek Kerületünk minden részéből a közösségre vágyók. Idén a „megújulás” állt közös gondolkodásunk középpontjában. A folytonos megújulás nem új tanítás, reformátor őseink évszázadokkal ezelőtt megfogalmazták már: újra és újra hozzá kell mérnünk magunkat az Ige mércéjéhez, keresnünk kell az eltéréseket, azok okait és a megoldásokat, vagyis a megújulás lehetőségeit.

A megújulás lehetőségét a cselekvésekben kerestük ezen a napon. „Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék mennyei atyátokat” – hangzott a püspöki köszöntés alapigéjében. A világosság pedig kívülről jön, pontosabban „felülről”, a világ Világosságától, és nekünk is adatik,

hogy világítsunk mások számára. Nem öletszerűen egyeseknek, hanem Isten megváltottjainak és a megváltott népnek. Nem azért adatik, hogy kevesellve a kapottakat megspóroljuk küldetésünk teljesítését, ez ugyanis a világosság lényege miatt értelmezhetetlen: csak küldetésünk betöltése érdekében végzett munkánk, cselekvésünk, akár legkisebb tetteink által lehet nyilvánvalóvá. Ennek értelmében életképekkel találkozhattunk a délelőtt során, hosszas beszámolók helyett felvillanásokkal, melyek mind ugyanannak a világosságnak részei.

A legelső beszámolóban Kádár Ferenc rektor, sátoraljaújhelyi lelképásztor segítségével gondolkodhatunk el „mindennapi”, vasárnapi istentiszteleteinkről. Bármennyire úgy tűnik ugyanis, hogy istentiszteleti rendünk legalább készen van, jó ügy, ahogy van, régies szövegeink újmagyarítása, énekeink újraér-telmezett éneklése, egyes liturgiai elemek átdolgozása, újak beemelése felrészítheti, maivá teheti istentisztelete-

inket. Nem a régi eldobásáról van itt szó, sokkal inkább az újulás folyamatáról, mely mindössze annyit jelent: mi más generáció vagyunk, mint az előttünk járók, a minket követők is mások, mint mi, és mindenkinek meg kell találnia a lényeghez ragaszkodva a megfelelő formákat

A diakónia területe talán nem kap elég hangsúlyt egyházi hétköznapijaink során. Önellenmondásnak tűnik, mégsem az: ebben az évben sajnos volt alkalmunk bőven, hogy a nehéz helyzetben lévőkre tevőlegesen is odafigyeljünk. A krisztusi szeretetből fakadó gondoskodás fontos eleme lehet és kell hogy legyen egyházunk lelki élete megújulásának. A közösségként megfáradt, megfásult csoportok számára csodákat rejt, ha együtt kezdenek gondoskodni a nehéz helyzetben levők egy csoportjáról. Számtalan jó gyülekezeti példa akad erre a beteglátogatásoktól a Nőszövetségek működéséig. Többek között ezek összegyűjtése és támogatása érdekében is jött létre a Diakóniai Központ, amelyről Gubányi Katalin beszámolójából hallhattunk. Ugyanennek a területnek egy másik oldala a kórházi szolgálat, melyet Gecse Attila hosszú évek óta elhivatottan végez. Beszámolójában történeti kontextusba helyezve a kórházi szolgálatot, beszélt munkájuknak nem csupán a gyülekezeti tagok felé forduló részéről, hanem missziói vonatkozásairól is. Örömteli dolog, hogy mára már több kórházban is elérhető a kórházlelkészi szolgálat kibővült munkatársi kör által. Fontos, hogy tudjon a kedves Olvasó is arról: elér-

hetők a kórházlelkészek, elérhetőek a kórházi alkalmak.

A misszió területe szintén a megújulás nagy lehetősége. Ennek kapcsán gyakran távoli országokra gondolunk, ahol még nem hallották Isten Igéjét. Ez is igaz. Ma már azonban missziói munka szükséges ahhoz is, ami régen még természetes folyamatként működött: elérni saját gyermekeinket, fiataljainkat, elérni azokat a fiatalokat, akik a közelünkben élve is csak távolabbról érdeklődnek. A misszió közös feladata ebben az értelemben minden gyülekezeti tagnak, presbiternek, lelkipásztoroknak, éppígy az egyházmegyéknek és egyházkerületnek, mivel a misszió nem kevesebb, mint „a keresztyénség maga”. A cél változtathatatlan, az eszközök azonban változtathatók, sőt meg kell találni a legmegfelelőbbeket. Arról, hogy milyen segítséget kínál az egyházkerület ebben a munkában, ifj. Csomós József ifjúsági referens számolt be a népes hallgatóságnak.

Épp a hallgatóság létszáma volt az, ami megdöbbenetete vilmányi gyermekeinket. 25 apróbb-nagyobb gyermek énekelni érkezett az alkalmi gyülekezetbe, bemutatni sajátos világunk hangulatát – nevezzük úgy: a cigánymisszió munkaterületét. Beidek Adrienn tanárnő segítségével mindenki meg is tanulhatta egyik kedvenc énekünket: „nem érdemlem, tudom, a Jézus szeretetét, hogy értem folyt a drága szent vér.” Munkánk értelmét pedig jól példázta a látvány és a hallottak egybecsengése: lyukas cipőben is meg lehet vallani, hogy „nem vagyok már szegény, mert gazdaggá tettél...” Nagyobb beszámoló helyett apróbb részleteket mutattak meg számunkra missziói munkájukról Deliné Horkay Márta és Enghyné Zergi Márta lelkipásztorok, valamint Asztalosné Simon Szilvia pedagógus példázva, hogy ez a munka sokféle gyülekezet és egyén számára megvalósítható lehetőség.

Dienes Dénes rektorhelyettes az Akadémia jelmondatát idézte föl beszámolója elején, mely a 16. századtól meghatározza az

iskola életét: „Féljétek az Istent, és néki adjatok dicsőséget”. Idén kisebb évfordulót ünnepel Sárospatak: 20 éve indult újra a teológiai oktatás. Azóta Isten többet adott vissza, mint amit korábban elvettek az egyháztól. Ma már az Akadémián és a Gimnáziumon kívül általános iskola is szolgálja az egyházat. Az elmúlt két évtizedben 233 lelkipásztor végzett Sárospatakon, az intézmény pedig tovább bővült. A lelkészképzés mellett újabb szakokon először lelkész másoddiplomaként börtönlelkész képzés indult, majd a katechéta-lelkipásztor munkatárs képzés vált nyitottá érdeklődő, tanulni vágyó gyülekezeti tagok előtt. Legfrissebb lehetőség az idén indult református közösség-szervező szak. Mindeközben pedig az Akadémia történelmi küldetéséhez hűen otthont ad a presbiterek népfőiskolai oktatásának is.

Ábrám Tibor főgondnok a református közoktatásról adott rövid áttekintést az egybegyűlteknél. Szintén egy jelmondatnak számító idézettel kezdte beszámolóját, melyet 450 éve presbiterek írtak az akkor épült iskola falára: „a nevelés és tudomány szent célja előbbre vitele érdekében épült föl, s most már áldva viruljon e ház”. A tudomány és a hitben való nevelés összetartozik, elválaszthatatlan, és ez igaz teljes református oktatási rendszerünkben. Egyházkerületünkben mintegy 4000 fiatal jár valamilyen református oktatási intézménybe, amelyek sorából a mai napig hiányzik a szakiskola. A hiány pótlása a közeljövő feladata, amint azt az Egyházkerületi Közgyűlés határozata is rögzíti.

A délelőtti előadások után délután a lelkészszentelő ünnepi istentisztelet következett. Mészáros László a Protestáns Tábortól Lelelkészség esperese igehirdetésében a délelőtti elhangzottakkal párhuzamosan szintén a világosságot helyezte középpontba, hangsúlyozva Krisztus tanítványainak lehetőségét és kiváltságát, a hit nemes harcának megharcolását minden körülmények között. A Krisztus által hozott világosság fölragyogtatása mindnyájunk közös felelőssége is. Az igehirdetést követően öt lelkipásztor felszentelése következett: Karsai Eszter, Gyöngyösy Szabolcsné, Mező Arnold, Sajtos Szilárd és Tomori Róbert megáldása és szolgálatra való kiküldése.

Barnóczki Anita

Egyházkerületi kórustalálkozó

Tizenegy gyülekezeti, illetve intézményi kórus és hangszeres együttes mutatkozhatott be 2010. október 16-án délelőtt a Tiszáninneri Református Egyházkerületi Kórustalálkozóján, Miskolcon. Büszkén jártam körbe a szemem a padban ülő, egymást figyelemmel és tisztelettel hallgató testvéreken. Mennyi munka, idő, türelem és alkalmazkodás állhat az elhangzó szolgálatok mögött?! És még inkább: mennyi közös élmény, öröm és szeretet birtokosai lehetnek a kórustalálkozón résztvevő énekesek, hangszeresek?! Nem véletlen, hogy gyülekezeteink közösséggé formálódásra érzékeny magját is legtöbbször egy-egy ilyen éneklő, szolgáló közösség adja. Hála-sak lehetünk az Úristennek minden működő kórusunkért, minden éneklő gyülekezeti tagunkért, minden áldozatkész kórusvezetőnkért!

A fellépő kórusok, hangszeres együttesek mindegyike „testhezálló”, képességeihez jól illeszkedő műsorral készült erre az alkalomra. Nagy örömmre szolgált, hogy az elhangzó darabok között sok, az énekeskönyvi énekeinkkel – mind zsolnárral, mind dicsérettel – szoros kapcsolatot tartó mű hangzott el. Így megvalósulhat közösen vágyott célunk, hogy gyülekezeteink népénekkincse, éneklése míves és eleven maradjon. Ebben pótolhatatlan szerepe van gyülekezeteink kórusainak. Az énekkarak meggyőző erővel, az éneklés karakterének, dinamikájának széles skálájával rendelkeznek, bár ez az a terület, melyre a továbbiakban is nagy gondot kell fordítani, sosem hagyva, hogy egy-egy karakter, tempó állandósuljon, majd megkoptassa az éneklést. A kórusénekesek nagy figyelemmel és érzékenyen reagáltak karvezetőik irányító mozdulataira, így fül- és szemtanúi lehettünk egészen ihletett, az adott pillanatban megszülető megoldásoknak is.

Nagy örömünkre több generáció és többféle zenélő közösség tölthette együtt, muzsikával ezt a délelőttöt. A bemutatkozó Anymus csengettyű együttes és a Jerikó fúvóegyüttes különleges szintet képviselt a kórustalálkozón.

A legőszintébb dicséret és gratuláció mellett egy-két apró észrevétellel is élhettem a rövid záró értékelés során. Sosem lehetünk elégedettek szöveg- és ritmuskultúránkkal. E kettőből a sok is kevés lenne. Magyar anyanyelvünk ízének, prozódijának az énekelt szövegben még nagyobb erővel kellene megjelennie. A műsorválasztás mindig nehéz, de kardinális kérdés. Szem előtt tartva a kórus képességeit, arculatát, éneklési érdeklődését, jó arányt kell találnunk a különböző karakterű, korú és liturgiai felhasználású tételek között. Ezen a téren talán lehet bátrabb és sokszínűbb a kórusok műsorválasztása.

Végül, köszönetemmel és őszinte elismeréssel együtt álljon itt a megszólaló kórusok, együttesek névsora: Lévay József Református Gimnázium Kórusa, Anymus Csengettyű Együttes, Cantus Firmus Énekkar, Jerikó Fúvóegyüttes, Miskolc-Szirmai Gyülekezet Kórusa, Miskolc-Hejőcsabai Gyülekezet Kórusa, Sárospataki Református Gimnázium Kórusa, Ongai Gyülekezet Kórusa, Komjáti Kórusa, Sárospataki Református Gyülekezet Kórusa, Tiszaújvárosi Református Gyülekezet Kórusa.

Beidek Adrienn

„Énekeljete az Úrnak új éneket” - 30 éves a Cantus Firmus Énekkar

A Cantus Firmus Énekkar október 30-án délután az avasi református templomban zenés istentiszteleten emlékezett megalakulásának és szolgálatának 30 éves évfordulójára. Az igehirdetés szolgálatát Hangóné Birtha Melinda lelképásztor végezte. A korábbi hagyományokat követve az énekkar egykori és jelenlegi tagjaiból 50 tagú jubileumi kórus alakult. Orgonán közreműködött Méhes Balázs orgonaművész, tiszakécskei kántor, aki diákévei alatt szintén énekelt az együttesben. A nagytalálkozóra nemcsak a helyben és kör-

nyéken lakó egykori kórustagok jöttek el, hanem érkeztek régi ismerősök Budapestről, Kecskemétről, Szentendréről, Veszprémből, Gödöllőről és Debrecenből is. Jó volt együtt látni az egykori kórustagokat és találkozni azokkal, akikkel erre ritkán nyílik alkalom. Az istentisztelet zenei részében a genfi zsolnároktól a kortárs darabokig hangzottak el kíséretes és a capella művek bemutatva ezzel az énekkar széleskörű zenei repertoárját. A gyülekezet rövid beszámolót hallhatott az énekkar múltjáról, jelenéről és terveiről. Elhangzott, hogy az énekkart küldetésének tekinti az evangélium üzenetének hirdetését az ének és a zene

nyelvén mindazokon a helyeken, ahol ezt a szolgálatot igénylik.

A Cantus Firmus Énekkar az egyházkerület akkori vezetésének kezdeményezésére 1980-ban egy kis baráti társaságként alakult, akkor még Egyházkerületi Ifjúsági Énekkar néven. Időközben kb. 200-an énekeltek a soraiban. Összetétele többször változott, de küldetése változatlan maradt. Legemlékezetesebb szolgálatai a gyülekezet látogatások mellett a külföldi utazásokhoz, a világtalálkozókhoz, kórustalálkozókhoz, a Református Egység Napjához és a Művészetek Palotájában szervezett református hangversenyhez fűződnek. Ösbemutatóval

emlékezett meg Kálvin születésének 500. évfordulójáról. Ez a darab a jubileumi zenei istentiszteleten is elhangzott. Az énekkar megszervezésében meghatározó szerepe volt Berkesi Sándor tanár úrnak, aki az indulás óta segíti, tanácsolja és pártfogolja az együttest. Mindenkinek nagy öröme szolgált, hogy eljött a nagytalálkozóra Veszprémből Veresné Petrócz Mária, aki

a kórus első karnagya volt. Ő alakította ki művészi, valamint lelki karakterét, amelyet a közösség azóta is igyekszik ápolni. Később Borbélyné Béres Enikő és Soós Andrea vezette a kórust. Az istentisztelet után tartott szeretetvendégségen köszöntötték a megjelentek Szűcs Sándor karnagyot, aki 20 éve végzi kórusvezetői szolgálatát. Az ő

személyisége a közösség egyik legnagyobb összetartó ereje.

A találkozás örömeivel és a régi emlékek felelevenítésével zárult a jubileumi nagytalálkozó.

Az énekkar továbbra is várja a gyülekezeti meghívásokat és a szolgálati felkéréseket.

Dr. Rózsa Tibor

Esti Nyugalom
Légy egy kissé áldott csendben

Áhítat, vers, zene,
ESTI MESE
az Európa Rádióban
minden este 19:30-tól.

EurópaRÁDIÓ
90.4 100.5 102.1 103.2
A BETHMÁTÁNYI ÉRTÉKELŐ

Hallgassuk Együtt!

Műsoraink az interneten is élőben hallgathatók: www.euradio.hu

Miskolc FM 90,4 MHz ■ Mezőkövesd FM 102,1 MHz

Kisújszállás FM 103,2 MHz ■ Nyiregyháza FM 100,5 MHz ■ Záhony FM 90,4 MHz

Hírek a Csomasz Tóth Kálmán Református Alapfokú Művészetoktatási Intézmény életéből

INTÉZMÉNYEINK

Az idei tanév két, maradandó élményt nyújtó hangversennyel kezdődött.

Szeptember 17-én 40 fős holland csoportérkezett Dédestapolcsányba, hogy megismerkedjen iskolánkkal. Egy, a szomszédos Tardonán letelepedő holland házaspár szervezésében ez a második ilyen alkalom, amikor hangversennyel, templomlátogatással és kötetlen beszélgetéssel kerülhettünk közelebb ehhez az országhoz, illetve mutathattuk meg nekik a magyar zeneoktatás kis szeletét. A tavaszi kisebb létszámú csoport számára növendékeink adtak félórás hangversenyt, most pedig egyórás „felnőtt” koncerttel indult a program a dédesi református templomban.

A vendégek kérésére a műsort úgy állítottuk össze, hogy magyar szerzők műveivel ismerkedhesse meg. A nyitó darab – ettől eltérően – Bruch Kol Nidrei című műve volt, amely címéből (imádság) és jellegéből adódóan a helyszínhez illő hangulatot teremtett.

Ezt követték Bartók, Kodály, Weiner Leó és Orbán György művei, amelyek között Szűcsné Farkas Zsuzsanna igazgatónő beszélt a zeneszerzőkről, művekről, a Kodály-módszerről és a népzene kutatás kapcsán utalt azokra a különbségekre, amelyek hazánk és Hollandia zenéjének kialakulására hatottak.

A templomi hangverseny végén Szűcs Endre főjegyző, a helyi gyülekezet lelkipásztora beszámolt a felújított műemlék templom történetéről és egy közös zoltáréneklést kísérve megszólaltatta a 2006-ban épült új hangversenyorgonát. Ezután a zeneiskola hangversenytermében a növendékek furulyakamaracsoportja reneszánsz táncokat és egy magyar táncot adott elő, az igazgatónő pedig röviden beszámolt az iskoláról.

A vendégek nagy lelkesedéssel köszönték meg az estét a házigazdáknak. Gratulációjukban megfogalmazták, ez az alkalom ismét bizonyosága volt a magyar zeneoktatás magas színvonalának. Majd az iskola Alapítványa számára adományt nyújtottak át.

1. Bruch: Kol Nidrei (Lengyel Laura gordonka a Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézetének mesterképzős hallgatója, Szűcsné Farkas Zsuzsanna zongora)

2. Kodály: Epigrammák 3, 5 (Lengyel Laura gordonka, Szűcsné Farkas Zsuzsanna zongora)

3. Bartók: Három csikmegyei népdal (Lezák Gyuláné fuvola, Szűcsné F. Zsuzsanna zongora)

4. Weiner: Románc (Lengyel Laura gordonka, Szűcsné Farkas Zsuzsanna zongora)

5. Orbán György: Szvit 8 tétel (Amit a hegy mögött hallani) zongora: Szűcsné F. Zsuzsanna

6. Reneszánsz táncok (Furulyaquartett)

7. Kállay: Magyar tánc

Szeptember 19-én újabb, családi hangulatú koncertnek volt helyszíne a zeneiskola hangversenyterme. Az intézmény egykori növendéke Kiss Virág (aki Szűcsné Farkas Zsuzsanna tanárnőnél 12 évig tanult zongorázni) férjével, Dezső Sándorral (gordonka) adott színvonalas hangversenyt. Műsorukon egy októberi, franciaországi koncertút tervezett anyaga szerepelt, amelyet annak főpróbájaként adtak elő családi, baráti körben, nagy sikerrel.

Műsoruk:

1. Beethoven: F-dúr szonáta

2. Schumann: Adagio és Allegro

3. Kodály: Adagio

4. Veress: Szonatina

5. Popper: Mazurka

„Ünnepes hétköznapok” a Miskolc-Diósgyőri Református Általános Iskola és Óvoda életében

Októbert a reformáció hónapjaként szoktuk emlegetni. Egy református iskola életében különösen is fontos, hogy erre figyelmet szenteljünk. Isten iránti hálával mondhatjuk el, hogy a hónap első napjától az utolsóig olyan eseményekben lehetett részük pedagógusoknak, szülőknek és gyermekeknek egyaránt, amelyek ünnepivé tették a hétköznapokat is.

Szakmai nap

Október 1-jén dr. Nagy Beáta gyermekpszichológus, a Debreceni Egyetem tanára volt az iskola vendége. Előadása a magatar-

nak, és mindig lehetőséget ad a pedagógusok és szülők közötti személyes kapcsolat erősítésére, az egymás hite által való épülésre. A bevezető áhitat alapigéje iskolánk erre az évre választott vezérigéje volt: „... ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek: mi az Isten akarata, mi az ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.” (Róm 12:2) Sokan mondják és sokan várják, hogy az egyházi iskola „más” legyen mint a többi, de igazán akkor lesz „több”, ha megértjük, szülők, gyermekek, pedagógusok egyaránt: mi az Isten akarata

ben? Hogyan lehetett mindemellett immár két könyvet megírni?

Válaszokat kaptunk, útmutatást és az ezt követő csoportos beszélgetésekben lehetőséget, hogy egy-egy témában még inkább elmélyüljünk.

„Mikor lesz a következő találkozó?” – kérdezte az alkalom végén az egyik szülő.

Ez a kérdés válasz volt arra nézve, hogy az Isten nevében, az Ő segítségül hívásával végzett munkán áldás van. Soli Deo gloria!

Reformáció a magyar Biblia szülőföldjén

Különleges alkalom volt ebben az évben az iskolába járó minden felső tagozatos gyermeknek a reformáció napja. A gyermeknevelésről tapasztalatból tudom, hogy akkor igazán eredményes a tanulás, ha nemcsak beszélek, például egy almáról, hanem azt kézbe adom, megízleltetem, vagyis tapasztalati élménnyé teszem. Amikor reformációról, magyar nyelvű Bibliáról beszélünk, különös jelentősége van mindig, ha megmutatom a Vizsolyi Biblia hasonmás kiadását a gyerekeknek. Ezért döntöttünk úgy, hogy ebben az évben – és terveink szerint négyévente megismételve – mutassuk meg gyermekeinknek a Vizsolyi Bibliát eredeti formájában, megismerve azokat a templomokat és helyeket is, ahol Károli Gáspár és munkatársai végezték munkájukat.

társzavarokat boncolgatta. Nagyon hasznos, és talán megdöbbentő is volt látni, hogy a gyermekek rajzaikon keresztül hogyan fogalmazzák meg kiáltásukat az anya vagy apa után, hogyan jelenik meg a testvér iránti féltékenység, és ezek a mindennapi gondok mit eredményeznek magatartásukban. A segítségre szoruló gyermekeknél tehát az első lépés, hogy feltárjuk a magatartási zavar igazi okát, és a szülőkkel közösen találunk arra megoldást. Ebben az esetben is egyértelmű feladata az iskolának, hogy úgy irányítsa, tanácsolja a családot, ahogyan az Ige útmutatása szól: „Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.” (Péld 22:6)

Szülői találkozó az Ige tükrében

Ugyanezen a napon, a szülőkkel való találkozás különleges alkalma volt a délután. Évente ismétlődő eseménye ez az iskolá-

velünk és engedelmeskedünk annak, hogy megújíthasson.

Eztkövetően Borbély János szejószentpéteri lelkipásztor előadását, de még helyesebb azt mondanunk, biztonyságtételét hallhatuk: „Veszélyes világ, biztonságos család” címmel. Feleségével, Borbélyné Béres Enikővel hat gyermeket nevelnek, és van egy fogadott gyermekük is. Őszintén beszéltek örömeikről és nehézségeikről is. Honnan volt bátorságuk és honnan lett erejük ahhoz, hogy vállalják hat ill. hét gyermek nevelését? Honnan volt elég idő, hogy meghallgassák gyermekeiket, hogy esténként együtt olvassanak Bibliát és imádkozzanak? Hogyan tudtak együtt dolgozni gyermekeikkel, mert szükség volt rá, hogy a mindennapi kenyerük meg legyen? Hogyan lehetett megmaradni és megtartatni Isten útján a világ kísértéseivel és kihívásával szem-

Vizsolyban a Biblia nyomtatásából is íze-
lített kaphattunk. Számítógéphez szokott
gyermekeink a nyomdagépnél megtapasztalhatták, hogy milyen fáradságos munkát jelentett a 420 évvel ezelőtti „szövegszerkesztés”.

Göncön a Bibliamúzeum várt bennünket, ahol a különböző bibliafordításokat látván jó volt tapasztalni, mikor a gyerekek maguk fedezték fel, pl. a Vulgatát, mondván: hogy ugye erről tanultunk?

A tapasztalás azonban nemcsak tárgyakban, hanem a fogadó lelkészekben is a reformáció szellemét tette valósággá. Vizsolyban Sipos-Vizaknai Gergely lelképásztor tette élővé a Biblia üzenetét. Göncön pedig ünnepi istentiszteleten hallhattunk Jánvári Béla lelképásztor tolmácsolásában a reformáció nagy felismeréséről, hogy hit által minden lehetséges, még akkor is, ha sokan nem így gondolják. A hit merészsége pedig tettekre sarkall, mint egykor Károli Gáspárt, akinek szobránál megállhattunk,

mert méltóképpen szolgálta Isten dicsőségét. Jézus mikor a sokaságot tanította és megéheztek, azt mondta tanítványainak: ti adjatok nekik enni! Köszönet a gönci „tanítványoknak”, hogy megvendégeltek és finom útravalóról is gondoskodtak.

Hála legyen végül mindenért Istennek, aki az Ő csodálatos kegyelméből mindezekkel megajándékozott bennünket

Hangóné Birtha Melinda lelképásztor

„a nevelés és tudomány szent célja előbbrevitelére...”

Nagy érdeklődéssel zajlottak a Lévay „Hálaadó tanévének” októberi rendezvényei

ALévay József Református Gimnázium és Diákotthon hálaadó tanévvél ünnepli alapításának 450. éves évfordulóját. A nyári előrendezvények – Kárpát-medencei református középiskolák XV. találkozója, valamint a Kárpát-medencei református tanévnnyitó – után a jubileumi tanév a tanévnnyitó ünnepi istentisztelettel vette kezdetét. Októberben három rangos programmal emlékezett az intézmény.

Október 16-án a Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Területi Bizottságának

székházában, a Miskolci Egyetem, az MTA, a Herman Ottó Múzeum és a Tiszáninneni Református Egyházkerület társszervezésében „A református iskoláztatás felső-magyarországi történetének meghatározó fordulatai, különös tekintettel Miskolcra” címmel tudományos konferenciára került sor. A konferencián végigtekintették a miskolci református nevelést a kezdetektől napjainkig.

„A protestáns oktatás kezdetei a kora újkorban Miskolcon” címmel **dr. Balogh Judit**, a Miskolci Egyetem docense, „Református gimnázium Miskolcon az Entwurf után” címmel **dr. Ugrai János**, a Miskolci Egyetem adjunktusa, „A miskolci református iskola a reformkorban” címmel **dr. Dienes Dénes**, a Sárospataki Református Kollégium Gyűjteményének igazgatója, „Dankó Imre kézíratos „Adat-

tár”-ának tanulságai – különös tekintettel a Debreceni Kollégium felső-magyarországi partikuláris kapcsolataira” címmel **dr. Győri L. János**, a Debreceni Református Kollégium Intézetvezetője, végül „A rimaszombati Egyesült Protestáns Gimnázium története” címmel **dr. B. Kovács István**, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Gyűjteményének igazgatója tartottak előadást.

A konferencián a jubileumi év tiszteletére kiírt pályázat három legjobb diákdolgozatát is bemutatták: „Csorba György, az „újra felfedezett” miskolci feltaláló” címmel **Székely Krisztina** és **Miklós Zoltán Hunor**, „A Kösöntyű népi együttes” címmel **Majoros Vivien** és **Szűcs Miklós**, végül „Az „új” Lévay története 1993-2010 között” címmel **Motkó Fruzsina** és **Szitovszky Mónika** előadásait hallhatta a szépszámu közönség.

Október 19-én a Lévay bemutatására került sor Budapesten, a Budai várban a Magyar Kultúra Alapítvány székházában a Magyar Emlékhelyekért a Világban Egyesület (MEVE) szervezésében. A lelkes hallgatóság kulturális műsorral színesített bemuta-

tót tekinthetett meg az intézmény történetéről és az újraindulás 17 évének eredményeiről, valamint az intézmény terveiről.

Október 25-én „Az „Oskola” – Kiállítás a 450 éves miskolci református iskola tiszteletére” címmel nyílt iskolatörténeti kiállítás Miskolc belvárosának egyik legrégebbi épített emlékének számító, ősi iskolaépületben (ma a Herman Ottó Múzeum 2. sz. épülete). A kiállítást a Herman Ottó Múzeum Régészeti Osztálya, Történeti Osztálya és Szépirodalmi Osztálya közreműködésével készült. Bemutatja a református iskoláztatás kezdeteit, az épület történetét, valamint az intézmény működésének történetét.

A kiállításon **dr. Pusztai Tamás**, a Herman Ottó Múzeum igazgatója köszöntötte a megjelenteket, a kiállítást pedig **Szörényi Gábor**, a Régészeti Osztály vezetője, lévays öregdiák nyitotta meg.

A kiállítás minden érdeklődő előtt nyitva áll, a jubileumi tanév végéig megtekinthető.

Lévay József hagyatéka a mai diákokra...

2010. november 15-én, gimnáziumunk 450 éves fennállására rendezett jubileumi ünnepségsorozat részeként sor került a Lévay-emlékszoba átadására. Az avatási ünnepség az iskola dísztermében kezdődött, Ábrám Tibor igazgató úr megnyitó szavával, aki beszélt az emlékszoba rendeltetéséről, és kiemelte, hogy régi vágya valósult most meg az iskola közösségének az emlékszoba átadásával. A jeles eseményen dr. Porkoláb Tibor, a Miskolci Egyetem Böl-

csészettudományi Karának docense „Kultusz és fejlesztés” címmel Lévay Józsefről tartott előadást, Békési Gábor, a Herman Ottó Múzeum Irodalomtörténeti Gyűjteményének felelős vezetője az emlékszoba dokumentumait mutatta be a résztvevőknek, dr. Szathmáry Sándor teológia tanár pedig a „Nagykönyvtár-töredék” könyveiről tartott ismertetést. A Herman Ottó Múzeum munkatársai erre az alkalomra készített dokumentumfilmje a miskolci és borsodi Lévay-emlékhelyeket dolgozta fel, ennek vetítése zárta az ünnepséget. A film után a vendégek az iskola első emeletén berendezett emlékszobához indultak, ahol dr. Rémiás Tibor, a Herman Ottó Múzeum Történeti Osztályának vezetője megnyitotta és átadta az emlékszobát.

Iskolánk nagyon büszke a rendkívül színvonalasan kivitelezett és berendezett Lévay-

emlékszobára, így az **nyitva áll minden érdeklődő előtt, akiket szeretettel várunk a Lévayban.**

Galuska Tamás

9. c média tagozatos diák

Új igazgató a Lévay élén... egy napig!

Iskolánkban – mint minden évben – idén is hosszú előkészületek után nagy izgalmak közepette kezdődött meg a diákigazgató-választás előtti kampány 2010. november 12-én. Ebben az évben – eltérően a korábbiaktól – öt osztály öt jelöltje vette fel a küzdelmet az egynapos hatalom megszerzéséért, hiszen a Lévay első nyelvi előkészítő osztálya most lett 11. évfolyamos, így ők is indulhattak a megmérettetésen.

A kampány napján az iskolába érkezőket finomságokkal és mindenféle apróságokkal ajándékozták meg a kampányolók. Minden induló osztály egy-egy nagyszünetben mutatkozhatott be, a „választók” előtt. Először a diákigazgatók mondtak beszédet, ismertették a programjukat, majd a kampányfilmjük, táncuk és osztályénekük következett. Mindegyik osztály kített magáért, és izgatottan várták az eredményhirdetést, amelyre a diákok szavazatainak összeszámolása után került sor. Ábrám Tibor igazgató úr hirdette ki a győztest, aki az idén Kalóz Balázs és osztálya, a 11. c lett, ők kapták meg szimbolikusan az iskola kulcsát, és a hatalmat egy napra. A programok még folytatódtak, mert este fél 8-kor az iskola tornatermében bál kezdődött. A tornaterem szépen feldíszítve, hangulatos megvilágítással várta a bálozókat, ahol élőzene biztosította a jókedvet teljesen éjfélig.

Szombaton reggel fáradtan, de izgatottan indultak a lévaysok az iskolába, hiszen mindenki kíváncsi volt, hogy milyen programokat talált ki a diákigazgató és osztálya. A „választók” nem csalódtak, mert nagyon sokszínű volt a program: mozi, tanár-diák focimeccs, az új diákok avatója, amit az egyik tizedikes osztály rendezett. A vetélkedőt végül a 9. c osztály nyerte meg, és ezzel együtt azt is, hogy jövőre az új elsősöknek ők szervezik az avatót.

Kovács Georgina

9. c média tagozatos diák

A Lévay eseményeiről, programjairól, fontos tudnivalókról további hasznos információkat és képeket talál a www.levay.tirek.hu honlapunkon.

Hírek a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma Általános Iskolája és Diákotthona életéből

A történelem fakultációs tanulmányi kirándulása

2010. szeptember 22. emlékezetes maradt a 11. évfolyam történelem fakultációs számára. A Sárospataki Református Kollégiumért Alapítvány anyagi támogatásának köszönhetően tanulmányi kirándulást tettek a környéken. Az első állomás Füzérradvány volt. A hatalmas fák között megbúvó Károlyi-kastélyt a rendszerváltás óta szakadatlan munkával igyekeztek régi pompájába visszaállítani. Az idegenvezető az egész társaság figyelmesen hallgatta, akinek szakszerű kalauzolásával végigjárták az Ybl Miklós tervei alapján készült romantikus-eklektikus stílusú épület már helyreállított termeit. Mivel a háború teljesen lecsupaszította a szobákat, különböző kastélyokból, antikváriumokból letétbe helyezett bútorokkal idézték fel a múzeum gondozói a főúri környezetet a látogatók számára. Láthattak olasz márványoszlopokból művészien formált kandallókat, felbecsülhetetlen értékű berendezési tárgyakat, fegyvereket, étkészletet és vadásztrófeákat. Útjuk második állomása Gönc volt. A település említésekor öt nevezetesség juthat a tájékozottak eszébe: a református templom, Károly Gáspár Bibliája, a huszita ház, a gönci hordó és a barack. A templomkertben álló szobor előtt csoportkép is készült. A harmadik pihenőhely Vizsoly volt. 1590-ben itt nyomtatták ki az első magyar nyelvű Bibliát, melyet Károly Gáspár fordított le. Az idegenvezető elmondta, hogy a temp-

lom többszöri átépítés után nyerte el mai arculatát. A szöszék felett lévő három szál rózsza a hitet, a reményt, a szeretetet szimbolizálja. Az épület történetének megismerése után lehetőséget kaptak a csoport tagja, hogy az eredeti nyomda pontos másán magunk által készített nyomtatványokkal tegyék emlékezetessé a látogatást.

A biológia-kémia tagozat avatója

A tavalyi évben először került megrendezésre a biológia-kémia tagozat avatója, de akkor még csak három osztály vett részt rajta. Mivel nagyszerűen sikerült, úgy döntöttünk, hogy hagyományt teremtünk belőle. Szeptember 22-én zajlott a programsorozat. Voltak olyan feladatok, ahol a résztvevőknek az agytekervényeiket kellett dolgoztatni, de akadtak vicces pillanatok is. Az avató végén mindenki fennhangon mondta az eskü szövegét.

Kazinczy-örökösök Széphalomban

2010. október 7-én a gimnázium tizedik évfolyamának diákjai részvételével tanulmányi kirándulást szervezett Széphalomba a magyar munkaközösség. A Kazinczy Emlékkert és a Magyar Nyelv Múzeuma sok látnivalót kínált az érdeklődőknek. A park bejáratánál a 11. B osztály tagjai várták a diákokat. Az ő irányításuk szerint jártak be a csapatok az emlékhelyet, megkoszorúzták Kazinczy szobrát, sírján virágot helyeztek el. A múzeum egyre gazdagodó anyaga segítségével ismerkedtek a nyelvúj-

tás történetével, a magyar szókincs változottságával és megoldották a kijelölt feladatokat. Leginkább a *Titkok titka*, a múzeum vadonatúj interaktív kiállítása nyerte meg a tetszésüket.

Balassi Bálint emléktúra

A Sárospataki Református Kollégium angol munkaközösségének tanárai Balassi Bálint s október 20-i születésnapjának tiszteletére a dél-lengyelországi Kamieniec városában nemzetközi irodalmi megemlékezést rendeztek. Az ünnepségen hat nyelven olvasták fel a Borivóknak való című verset. Ezt követően a Portius társaság tagjaival együtt megkoszorúzták a költő emléktábláit három helyen Krosznó járás területén. A szombati nap folyamán a Lázy nevű település tiszteletbeli polgáraivá is lettek, amiről hivatalos oklevelet állítottak ki Stanislaw Materniak, Krosznó város híres világjáró fotóművésze, a Portius társaság hűséges közlegénye. Másnap reggel a Balassi Emléktúra tovább folytatódott Rzeszowba, ahol megtekintették a történelmi nevezetességeket, illetve felkeresték az egyetemet.

Eredményes szereplés a Széchenyi István tanulmányi versenyen

Széchenyi István halálának 150. évfordulója alkalmából tanulmányi versenyt hirdetett a Magyarok Világszövetsége Zempléni Tagozata. Gimnáziumunkat tizenhárom csapat képviselte. A versenyzőket Szamosvölgyi Péter, Sátoraljaújhely város polgármestere köszöntötte, majd kezdetét vette a hat fordulóból álló verseny. Széchenyi életével, elméleti és gyakorlati munkásságával, a reformkor politikatörténetével és irodalmi vonatkozásaival kapcsolatban adtak számot tudásukról a versenyzők. A jó hangulatú, élményekben gazdag délután szép eredménnyel zárult, csapataink a második, harmadik, negyedik, ötödik és hetedik helyen végeztek.

Bajkó Csaba fotóművész Bodrog partján van egy város... kiállítása

Egy új fotókiállítás nyílt október 14-én a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma lépcsőházában, amely a Szentend-

rén élő Bajkó Csaba világhírű fotóművész által készített ötvenkét képet mutatja be iskolavárosunkról. Korábban már két alkalommal is megtekinthettük ezeket a fotókat. Elsőként az idei Zempléni Fesztiválon, majd a VIII. Magyar Borok Fesztiválján Krosznóban, dél-lengyelországi testvérvárosunkban, ahol nagy nemzetközi sikert aratott. A művész internetes összeköttetés segítségével üdvözölte a pataki diákokat és tanárokat. Bajkó Csaba régóta foglalkozik fotózással, ami életének értelmét jelenti. A célja az, hogy nyoma maradjon kulturális értékeinknek. Reméljük, hogy a jövőendő

generációi majd hasonlóan fogják látni nevezetességeinket. A kiállítás november 14-ig mindenki számára megtekinthető, majd november 22-től a *Nagyvilágunk harmadik szemmel* című fotókiállítást szeretnénk megnyitni iskolánkban, amire szintén nagy szeretettel várunk minden érdeklődőt.

A vörösiszap-katasztrófa károsultjainak gyűjtöttek a refisek

Iskolánkban immár hagyománynak számít a jótékonyági célú süteménykészítés és -árusítás. Ebben a tanévben a diákönkormányzat tagjai úgy döntöttek, hogy a be-

folyó összeget a vörösiszap-katasztrófa áldozatainak megsegítésére ajánlják fel. Voltak olyanok, akik az édességeket elkészítésénél szorgoskodtak, s voltak, akik árusítottak. Az akció olyan sikert hozott, hogy a diákönkormányzat vezetői is meglepődtek, amikor a befolyt összeget megszámlálták, hiszen több mint 200.000 forint gyűlt össze. Nemcsak az volt az öröm, hogy segíthettünk, hanem az is, hogy közösségünk megmozdult, diákok és tanárok együtt tettek másokért. Tudjuk, hogy adományunk csepp a tengerben, hisszük azonban, hogy a két hét nemcsak minket ajándékozott meg, hanem a bajbajutottaknak is örömet szerezhattünk.

Csikó Szilvia

Diák voltam (Patakra gondolva)

Midőn a világra jöttünk
Nagy fogadalmat tettünk.
Jó utunk Patakra vezet.
Ez a gömöri üzenet.

Ősünk évszázadok óta
Ezt a földet ásta, róttá.
Csak itt van a mi világunk
Ide köt gyökerünk, águnk.

Ráébredve a szent hitre
Apánk útját is követve
Keletre vitt innen útunk
Bő tudásra ott juthatunk.

Patak volt nekünk a nagy hely:
A Szent Könyv és ivó Kehely.
Miből tudás, élet árad
Ki ebből él el nem fárad.

Századoknak hősi vára
Tudományos fellegvéra
Osztja, szórja szertesztét
Hit és erkölcs szellemét.

Aki ezt az utat járta
És az Istent mindig látja
Az boldog és oly lehet,
Kit az Isten is szeret.

*Antal László
Putnok, 1999. február 14.*

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona felvételi felhívása

Kedves Szülők és Tanulók!
A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma Általános Iskolája és Diákotthona történetének 480. éve az idei tanév. Iskolánk egyike az ország legrégebbi oktatási intézményeinek, s mint ilyen, a világon szinte egyedülálló szellemiség jellemzi, ami hagyománytisztelő és haladó gondolkodást, minőséget, öszszetartozást, az elesettek iránti cselekvő szeretet, magyarságtudatot jelent. Pataki diáknak lenni napjainkban is rang és kiváltságteljes. 2011-től új diákok lépnek át az Alma Mater küszöbét, akik a történelmi örökség folytatói, az új hagyományok tisztelői lesznek. Hozzájuk fordulunk hívó szóval. A mi iskolánk oktató-nevelő munkájának alapja arra

a bibliai üzenetre épül, ami egyben iskolánk jelmondata is: „Féljétek az Istent és néki adjatok dicsőséget!” Ez ad erőt az életben, a munkánkban és a küldetésünkben. Intézményünk életéről, képzési kínálatunkról bővebben olvashatnak iskolánk honlapján.

Elérhetőségeink:

Honlap: <http://www.reformatus-sp.sulinet.hu>

E-mail: refi@reformatus-sp.sulinet.hu

Telefon: 06/47 311-039

Fax: 06/47 311-720

Kérjük és bátorítjuk Önöket, hogy a beiskolázással kapcsolatos kérdésekkel forduljanak bizalommal hozzánk!

Új szak indult a Teológián

A kárpát-medencei protestáns felsőoktatásban egyedülálló, református közösségszervező alapszak indult 2010 szeptemberétől a Sárospataki Teológián. Az intézmény célja az új szak indításával olyan munkatársak képzése, akik egy-egy közösség életét a megszerzett teológiai és kulturális ismeretek, valamint vezetési és szervezési készségek birtokában képesek irányítani és szervezni. A gyakorlati szempontokat és igényeket szem előtt tartva, az alapozó ismereteken túl négyféle specializációt kínál a szak a hallgatóknak: egyházi művelődésszervező, roma közösségszervező, himnológiai és diakóniai specializáció. A szak három hallgatóját kértük, írjanak arról, miért jelentkeztek a képzésre, milyen tapasztalataik vannak az eddigi konzultációkról.

Miért lesz egy „világi emberből” PATAKI DLÁK?

(Családi háttér, munka, barátság pataki öregdiákokkal, Isten hosszú előkészítő munkája)

Böszörményi Gergely, pályáját a zenéért három hónap után elhagyó közgazda vagyok. Református lelkészcsaládba születtem, a múlt század közepén. Atyai ágon Böszörményi, Bay, Szánthó – anyai ágon Hatolkay és Czanik lelkészek – 300 évre visszamenően. Egész életemben szerettem volna egyházi iskolai közösséghez tartozni,

és úgy látszik, az Úr Isten előkészítő munkája majd' negyven évig tartott, míg beteljesülhetett e vágyam.

Amikor a reformatus.hu oldalon rábukkantam a református közösségszervező szak indulására, arra jutottam, hogy jelentkezni kell, hiszen lemezkiadói és koncert-produceri munkám során az elmúlt évtizedben meghatározó szerepet játszott a Református énekek koncertsorozat és a Református Zenei Fesztivál – a MRE, a Zsinat és az Egyházkerületek támogatásával történő – szervezése és lebonyolítása.

Olyan könyveket, írásokat olvasok szeptember óta, amiket az elmúlt évtizedekben egyáltalán nem, vagy csak ritkán vet-

tem elő. A Református Énekek CD-k hallgatásával az elmúlt 10 évben sokkal többet imádkozom, mint tettem azt előtte, és most a felvett tantárgyak, az ajánlott irodalom és a Biblia olvasásával napi szinten igyekszem Krisztusban élni. (Azt még nem tudom, hogy a tanáraink által felvázolt mintegy 8500 oldal „ajánlott anyagot” mikor és hogyan fogom elolvasni, de rajta vagyok – hosszúak az éjszakák.) Egyházunkban – sok száz éve – vasárnap igyekszünk Krisztussal közösségben lenni. A református egyházban, és azzal közösen végzett kulturális munkám során naponta élem meg ezt a közösséget, és igyekszem eljuttatni az örömhírt az emberekhez (előttem példaként a Jézussal még személyesen találkozott apostolok lelkes örömhír-továbbadása áll!). Ehhez fontos alapokat és további elhívást ad ez a kurzus.

A jelentős korkülönbség ellenére a csoportunkban igen jól érzem magam, és már elkezdjük „megszervezni magunkat”: néhány mondatban mindenki bemutatkozik, amit videóra rögzítünk és átadunk egymásnak. Tanárainkkal inkább baráti a kapcsolat, ami jelentősen enyhítheti a vizsgák okozta várható izgalmakat. Összefoglalva azt mondhatom, hogy nagyon nagy élmény ismét padban ülni, kollégiumban aludni és olyan ismereteket szerezni, amivel minden embernek rendelkeznie kellene.

Dolgozó és hallgató a Sárospataki Református Teológiai Akadémián

Ez év október elsején kezdtem meg tanulmányaimat a Sárospataki Református Teológiai Akadémia levelező tagozatán közösségszervező szakon. Nekem már az is megtisztelő, hogy 18 éve dolgozója lehetek ennek a közel 480 éves történelmi múltra visszatekintő intézménynek. Ezt az érzésemet csak fokozta, hogy e szellemi örökséget hallgatóként is birtokba vehetem.

Mivel a teológák internátusának gondnoka vagyok, így sok időt töltöttem el velük, s

betekintést nyertem tanulmányaikba. Egyre jobban szomjaztam ezt a fajta tudást, s így jutottam arra az elhatározásra, hogy nekem teológiai ismereteket kell szerezniem. Úgy gondolom, hogy munkám más részé-

hez – szeretetvendégségek megrendezése – is nagyon hasznos elvégezni e szakot.

Eddig 2x2 napos konzultáción vettem részt, de már ebből is megállapíthatom, hogy magas színvonalú oktatásban lesz részem. Ez is kötelez arra, hogy legjobb akaratommal folyamatosan készüljek a konzultációkra, mert csak így tudok majd megfelelni e követelményeknek.

Szakunkhoz méltóan máris szervezzük a közös programokat csoporttársaimmal, hogy még jobban megismerjük egymást az együtt töltött idők alatt. Igény szerint segítjük egymást a tanulásban, amiben csak tudjuk. Kiváltságos helyzetben érzem magamat, hogy a teológusok között vagyok, az önzetlen segítőkészségük, amivel elhalmoznak, biztosságérzetet ad, mert tudom, hogy mindig számíthatok a rájuk, ha elakadnék a tanulásban.

Isten áldását kérem mindazokra, akik segítettek ezen az úton elindulni.

Cserhádi Sándorné, Sárospatak

„Isten soha se mondta még nekem:
»Nézd ez az út, amely hozzám elvezet, a má-
sík nem.«

Azt azonban mondta már:
»Minden dolog, amit teszel, úttá lehet, mely
hozzám elvezet,
ha azért teszed, hogy hozzám vezessen.«
(Martin Buber)

Amikor nagy hirtelen eldöntöttem, hogy a Sárospataki Református Teológiai Akadémia református közösség-szervező alapképzési szakára jelentkezem, már több diplomám is volt, de valahogy mindig kiüresedtek a célok a bürokrácia labirintusaiban, vagy begyakorolt szakmai mozdulatokká és szabálykönyvekre való hivatkozássá redukálódott mindaz, amit csináltam, csak pontosan az az eredmény vagy siker maradt el belőle, amiért valamikor éppen azt a hivatást választottam.

Mindig közösségben éltem, de valami biztosan hiányzott belőlem, hogy elég meggyőző és hiteles legyek ahhoz: elfogadják és megfogadják jó szándékkal felkínált tanácsaimat.

Tanárként gyerekekkel foglalkoztam, jogászként is nagyrészt ez a munkám. Ezeknek a gyermekeknek 90%-a fiatalokú vagy gyermekkorú bűnöző. Ők ennek a mi világunknak a termékei, és naponta szednek áldozatot különböző kegyetlen módokon. Elkövetőknek hívja őket a jogrendszer, akikre büntetést kell kiszabni, és bűn-megelőzésünk ma abban áll, hogy dupla rácsokkal védjük magunkat tőlük. Az, hogy Ők maguk mikor, milyen tragikus pillanatban váltak azzá, amivé lettek, az már mindazokhoz képest, amit műveltek, utólagos.

Olyan mélyen van, hogy meg sem akarjuk érteni, és jó gyorsan és praktikusán a szabad akaratra hivatkozunk (és az egészet leöntjük az állami büntető igazságszolgáltatás „szenteltvizével”).

A hozzám hasonlóknak naponta tapasztalják meg keserűen, hogy ezek a gyermekek maguk is áldozatok voltak valamikor, olyan régen talán, amikor még nem is tudták megfogalmazni a kérdést: „MIÉRT”?!

Elgondolkodunk, hogy mit, mikor, hogyan mulasztottunk el, mi felnőttek?

Mi mindent kellett volna tennünk annak érdekében, hogy megmentjük őket, és velük együtt tőlük megóvjuk azokat is, akiket most ők bánthanak, és akik értetlen áldozatként sírva vagy dühöngve kérdezik: Miért?!

Ennyi évesen azt hiszem, hogy a szét-esett világban, amely a számok és idők, terrek végtelenségét hirdeti, elveszték e kisgyermek kezek alól a kapaszkodók, vagy olyan végtelen messzire tűntek, amely reménytelenné tette számukra az elérhetőségét, ezért azt fogják meg, amit találnak: utca-követ, kést, feszítővasat, kábítószert, hazudozást, prostitúciót...

Azt gondolom, kevés az, amit eddig tanultam, bármennyire is lelkesen próbáltam elsajátítani és gyakorolni szakmáim szabályait. Kevés ahhoz, hogy belekezdjek egy olyan munkába, aminek az a célja, hogy bűnt ne kerítésbe vezetett árammal kelljen megelőzni, hanem menteni az átmászni akarók közül azt, aki még menthető. Azért jöttem éppen ide, mert meggyőződésem, hogy csak egyetlen dolog létezik, ami segíthet rajtuk: a Hit, hogy lehet másképpen élni, és hogy egy nagy egész részei vagyunk, és helyünk van ebben a rendszerben, dolguk van itt, fontosak, értékesek vagyunk. Ahhoz, hogy egy ajtón belépjenek, és eljusson hozzájuk, hogy a hitnek van alapja, hogy megismerhessenek valaki által egy olyan Istent, akiről eddig alkalmuk sem volt hallani, ahhoz össze kell tenni őket, kézen fogni és elvezetni addig az ajtóig.

Abban reménykedem, hogy utat mutat majd ehhez nekem ez az iskola. Mert aki ilyen munkába kezd, annak fel kell készülnie arra, hogy kérdésekre kell majd felelnie. Magam sem tudom a válaszokat, beismerem, de azt biztosan tudom, hogy a Büntető Törvénykönyv válaszait nem fogják el-

fogadni, csak olyan szabályokat, amik felmentik őket, hogy a jog, a „ne ölj”, és a „ne lopj” az a jog, az igazi jog, amit választani lehet, és ez az egyetlen jó választás, ha a joggal akarunk élni.

Kíváncsiság is van bennem, hogy egy közösség-szervező szak hogyan segíti majd az olyanokat, mint én, akik nem ismerik a válaszokat, amit egy közösség szervezése, összetartása felvehet.

Nagy élvezettel hallgatom az előadásokat, amik hívő ember előtt is új kapukat nyitnak meg, és eddig nem hallott feleletet adnak egyszerűnek látszó napi élethelyzetek megoldására is, akár a tudomány, akár a Biblia, művészet vagy zene nyelvén. Jó lesz ez! Érzem!

Varga Ágnes

A Sárospataki Református Teológiai Akadémia felvételt hirdet

egyciklusú osztatlan (mester) képzésre nappali tagozaton

- Teológia szakon (12 félév)

Jelentkezési határidő: 2011. március 11.

A felvételi alkalmassági vizsga időpontja: 2011. március 25. (péntek) délelőtt 10 órától.

alapképzésre nappali és levelező tagozaton

- Katekéta-lelkipásztori munkatárs
szakon (6 félév)

alapképzésre levelező tagozaton

- Református közösség-szervező szakon
(6 félév)

Jelentkezési határidő: 2011. március 11.

A felvételi alkalmassági időpontja 2011.
március 26. (szombat) délelőtt 10 órától.

Az Akadémia nyílt napot tart 2011. február 10-én (csütörtökön) délelőtt 10 órától.

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

További információ és elérhetőség:

3950 Sárospatak, Rákóczi út 1.

Tel./Fax: 47-312-947, e-mail:

dekania@srta.hu, honlap: www.srta.hu

Amiskolci kórházmisszió története a 40-es évekre nyúlik vissza, amikor az Erzsébet Kórházban – a mai MISEK-ben – kápolnát építettek a betegek számára, és elindult a kórházlelkészi szolgálat. Az 50-es évektől hosszú időre megszűnt ez a szolgálat is sok más-sal együtt.

A rendszerváltozást követően 1993-ban ismét kápolnát szenteltek az Erzsébet Kórházban, és ugyan elkezdődtek a vasárnapi istentiszteletek, de hivatalos formában nem indult el kórházmissziói munka.

2005-ben a Megyei Kórházban létrejött az ökumenikus lelkészség egy ökumenikus kápolnával, és ezzel kezdetét vette hivatalosan is a kórházmisszió.

Gecse Attila 2005-től szolgál Miskolcon a B.-A.-Z. Megyei Kórházban az ökumenikus lelkészségen. Heti rendszerességgel istentiszteletet tart az Isteni Irgalmasság Ökumenikus Kápolnában és betegeket látogat a különböző osztályokon. A betegek mellett sokat foglalkozik a hozzátartozók és az egészségügyi dolgozók lelkigondozásával.

Kónya Ákos a miskolci Semmelweis kórház lelkésze. 2009. szeptember 1-től végzi ezt a szolgálatot. Hosszú szünet után újrászervezte a kórházi istentiszteleteket, beteglátogatásokat. A belgyógyászati tömb fogadta be, mellette azonban a sebézet, szülészet, pszichiátria és a többi osztály betegeit is felkeresi. Szolgálatában a krisztusi irgalmas szeretet vezet, mely lehajolt minden elesett emberhez. Emellett a „Gyógyító

szavak” kórházmissziói újságot szerkeszti, és az internetes honlapot is karbantartja.

Dr. Farkas Edina a Velkey László Gyermek-egészségügyi Központban szolgál 2010. szeptember 1-jétől. Szolgálatának fő célja, hogy közvetítse a gyermekek, hozzátartozók és kórházi dolgozók számára az igei üzenetet: Isten szereti őket, bajukban, gondjukban nincsenek egyedül. Feladatának tekin-

ti a kórházban lévők – akár betegek, családtagok vagy dolgozók – számára annak a lehetőségnek a megteremtését, hogy Isten szeretetével találkozhatnak. Ebben kreatív utakat keres, imádsággal, bibliai történetek felolvasásával, játékkal, bábozással, énekkel, beszélgetéssel igyekszik emlékeztetni a kis betegeket, családtagjaikat és a munkatársakat Isten reményét adó jelenlétére a kórház falai között is.

2010. október 1-jétől a miskolci Szent Ferenc kórházban is elkezdődött a kórházlelkészi szolgálat **Béres Adrienn** vezetésével. Kórházmissziós célja sokoldalú: a betegek, hozzátartozók és az egészségügyi dolgozók lelkigondozása, bibliaolvasás, kórtermi áhítatok és vasárnap istentiszteletek tartása.

Feladata: a krisztusi szeretet által örömet, lelki megkönnyebbülést, megerősödést adni a lelki-hitbeli válságot átélő betegeknek és a velük kapcsolatban lévőknek, átérzve, hogy minden betegség nagy próbatételt jelent.

Egerben is elkezdődött Isten Igéjének hirdetése a kórház falai között, ami hamarosan hivatalos formában is elindul **Csomós Anikó** lelképásztor szolgálatba állásával.

Istentiszteletek és a lelkészek elérhetősége a miskolci kórházakban:

Megyei Kórházban: minden pénteken 14.00 órától, minden hónap második vasárnapján 11.00 órától.

Gecse Attila: 30/359-3379

Farkas Edina: 30/369-7920

MISEK: minden vasárnap 16.00 órától a belgyógyászati tömb IV. emeletén

Kónya Ákos: 30/603-5322

Szent Ferenc Kórház: minden vasárnap a II. emeleti előadóteremben

Béres Adrienn: 30/358-2582

MISZIÓ

Ötéves a református Európa Rádió

A rasnyi kis idő csak öt év az örökkévalóság távlatában, mégis bőséges okunk van a hálaadásra, amikor a Tiszáninneni és Tiszántúli Egyházkerületek református rádiójának történetére gondolunk. A kezdetben egyetlen helyi frekvenciával rendelkező miskolci Európa Rádió megvásárlása óta egyháznak mára már egy öt vételkörzettel rendelkező, de interneten a világ bármely pontjáról hallgatható, Északkelet-Magyarországon jelentős lefedettséggel bíró és dinamikusan tovább fejlődő rádió tulajdonosa.

Az Európa Rádió jelenleg az alábbi frekvenciákon fogható:

*Miskolc (90.4 MHz), Záhony (90.4 MHz),
Nyíregyháza (100.5 MHz), Mezőkövesd
(102.1 MHz), Kisújszállás (103.2 MHz),
és az interneten: www.euradio.hu.*

Az alapítóink szándékát és az eltelt évek tapasztalatait összegezve érdemes megfogalmazni újra, hogy mi az Európa Rádió célja: A református egyház az értékek közvetítésére elkötelezett, ezért törekszünk műsorainkban is markánsan érvényesíteni keresztyén hitünk elveit és az egyetemes emberi alapértékeket. Nincs könnyű dolgunk egy olyan társadalmi közegben, amelyet a gazdasági válságnál is jobban sújt az értékválság. A hagyományos értékek lerombolására törő „korszellemmel” dacolva igyekszünk, hogy minél szélesebb közönség számára hallgatható, az értékes gondolatoknak és a társadalmi kohéziót erősítő kezdeményezéseknek teret adó, legfőképpen pedig a keresztyénséget és különösen a

magyar református anyaszentegyházat első kézből, torzítás nélkül bemutató médium legyünk. Szeretnénk az értékrendünk iránt fogékony embereket a rádión, mint missziós eszközön át is elérni műsorainkkal úgy, hogy közben törekszünk ellenállni a kulturális vagy akár zenei elitizmus kísértésének. Fenntartó egyházkerületeink éppen azért vállalták és választották a nyilvánosságot, hogy az egyház peremére sodródott minél több emberhez közvetíthessük hitelesen, hogy kik vagyunk mi, és kicsoda az Isten. Ez a küldetésünk. Hirdetni Istent és az Ő Örömhírét a háztetőkről is! Számunkra természetes, hogy nem a hullócsillag médiasztárok, és nem is a szponzorok a mindenható istenek...

Munkálkodunk azon, az Úr segítő kegyelmét kérve, hogy kiépüljön az egész Kárpát-medencét lefedő református rádióhálózat, amely folyamat első fontos állomása volt a Kárpát-medencei Református Rádiótanács (KRR) megalakulása idén novemberben, Mályiban. Örülünk annak, hogy a határon túli református (Beregszász, Kolozsvár, Nagyvárad), valamint az országon belül működő római katolikus és evangélikus testvérfelekezetek stúdióival már most is számos területen együtt tudunk működni. A közelebbi jövőben pedig fontos mérőföldkő lehet a már megpályázott debreceni és szegedi frekvenciák elindulása, és egyeztetés folyik a Dunántúli Egyházkerület elnökségével is egy székesfehérvári stúdió lehetőség szerinti létrehozásáról.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik az elmúlt öt évben végigkövették az éterben egyre erőteljesebben hangját hallató református Európa Rádió fejlődését és hűséges hallgatóink lettek. Munkatársaink-

kal azon fáradozunk, hogy az egyház Ura büszke legyen erre a rádióra, ezért is kérjük gyülekezeteink tagjait, hordozzák továbbra is imádságban szolgálatunkat, segítsék munkánkat építő visszajelzéseikkel, juttassák el hozzánk híreiket, gondolataikat! Adja Isten, hogy a modern kommunikáció eszközei áldást közvetíthessenek a ma élő generáció számára!

Kovács Zoltán református programigazgató
Bacsó István ügyvezető igazgató

Vers

Karácsonyi népszámlálás

Ne mondd, uram, hogy római vagyok:
Oly idegen a tógád és a nyelved...
Ki latinul s görögül sem gagyog,
Csak dolgozik, és nem vall semmi elvet;
Fizet, ha kell, és engedelmesen
Galileából Júdeába baktat,
Nem élvezi, s a felesége sem,
Hogy előnyt adjon római lovaknak,
És nyelje a kanyargós út porát,
Az örök zsidó vándorút porát...

Királyi őszám szülőhelye ez,
Hol az utód idegen és hazátlan.
Nem Augustus, a vérem kötelez,
Hogy istállóban és kazamatákban
Siratófal tövében, templomromon
„Jelen”-t kiáltsak, bárki vegyen számba.
József vagyok. Ez a föld otthonom,
S a hősök vére nem folyt el hiába:
Mária szíve alatt a Király!
Mindig velünk. Velünk van a Király!

Péter Miklós
Kolozsvár, 2005 karácsonyán

A Kárpát-medencei Református Rádiótanács (KRR) megalakulása Mályiban

Különös karácsony

Éva történetének legfrissebb, a nyilvánosság előtt zajlott eseményeit ismertem meg először. Sokan megismerhettük őt és lányát egy televíziós sorozat egyik epizódjában. Történetét az ongai parókián hallgathattam meg, lelkipásztora támogató jelenlétében. Otthonosan mozog a házban, látszik, nem először jár itt. Tizenhárom éves lánya mellette ül, családtagként üdvözlí a családtagokat. El is mondja: megkérdezte Marikát (a lelkipásztort) és Timit (a családsegítő munkatársát), vállalkozzék-e a nagy nyilvánossággal járó otthonhoz jutásra, ahogyan más ügyes-bajos dolgában is számít tanácsukra. Kérésének megfelelő-en csak Evának nevezem. Ezek után azonban rövid mondatokban, majd egyre szabadabban, mosolyogva meséli történetét. Benne sok olyan találkozást, amikor valaki észrevett benne valamit, és ezzel elsegítette a következő lépcsőig...

PORTRÉ

– Sátoraljaújhelyen születtem. Nem akart gyerek lettem. Ezt a gyermekváros „nagy piros könyvéből” tudom, amiből 14 évesen olvashattam el, amit feljegyeztek rólam. A könyv szerint tél volt, és én vékony kis ruhában ki voltam téve egy asztalra alutáplált csecsemőként. Egy védőnő hordott nekem tápot, ruhát, ő etetett, ő ruházott. A védőnőnek valahogy kellett a nem akart gyerek, megragadott engem, így kerültem négy hónaposan a csecsemőintézetbe, onnan pedig hároméves koromban a miskolci Gyermekvárosba. Nagyon szuper gyerekkorom volt. Kevesen mondhatják ezt el még azok közül is, akik szülőkkel nőnek fel.

– *Hallhatnánk néhány példát arra, hogy mi volt a jó? Megerősítő lebet ez nekünk is, és talán a nevelők számára is.*

– Amikor első osztályba kerültem, egy nagyon kedves nevelő néni fogadott, és kiszúrt magának, pátyolgatott. Saját pénzéből vett nekem Skála szappant, Gyöngyvirágot, hogy mindig illatos legyek. Míg élek, sosem fogom elfelejteni. Nagyon megragadt bennem.

A második jó kép: a jó tanulmányi eredményemért kijuthattam külföldre. Három helyre pályáztam: Bécs, Kassa és Németország. Behívott az igazgató bácsi, dr. Dobos Laci bácsi, és megkérdezte, hogy melyik helyre szeretnék menni? Meglepett, hogy még választhattam is. Németországba utaztam két hétre, mert azt gondoltam, oda talán sosem fogok másként eljutni. Felejthetetlen volt.

Még egy nagyon jó emlék a kézilabda. Negyedik voltam, amikor kiválasztott a tesitanárom. Látott bennem valamit, hogy jó érzésem van ahhoz, hogy merre megy a labda. Csodálatos érzés volt, hogy engem választott ki a harminc gyerek közül. Hét évig voltam kapus. Edzett, és külön edzésre is járhattam. Mai napig is jó hasznát veszem annak, hogy látom, mi hova esik. A boltban, ahol dolgozom, ott is látom, ki fogja a cukorkás zacskót a táskájába ejteni, mondta is a főnökaszonyom, hogy nem kell biztonsági őr, ha ott vagyok. Jó a szemem. Az emberekben is nagyon hamar meglátom, hogy két vagy három lépést kell-e tartanom...

– *Eltelt tehát lassan a gyerekkor. 18 évesen ott áll az ember a Gyermekváros kapujában. Hogyan indul el? Merre indul?*

– Akkor jön a „nagybetűs” élet, amit előtte annyit emlegettek nekünk. Sokszor hallottuk, hogy nem lesz könnyű, nem lesz élénk téve az étel, magunknak kell megkeresni. Kézbe kapjuk a 18 év alatt felgyűlt családi pótlékot és megüünk. Én akkor 42.000 forintot kaptam. Hogy biztos legyen, kifizettem belőle az Avason egy évre az albérletet, és vettem néhány ruhát. Rögtön dolgozni is kezdtem, legelőször egy varrodában. Nagyon igyekeztem, hogy legyen elég pénzem, és hogy bebizonyítsam, meg tudok állni a lábamon. Ez azonban nem volt elég. Valahogy aki felírta, mennyit varrtam, sosem annyit írt, mint amennyit valójában elkészítettem. Ezt meguntam, mert el kellett látnom magam. Ott dolgozott a varrodában Mónika, akinek volt egy ismerőse a vasgyári pékségben. Oda átmentem, és tizenhárom évig ott is dolgoztam. Három műszak volt, legtöbbször éjszakás voltam. Nagyon szerettem. Jó érzés a kenyér anyagát kézbe venni. Akkoriban egy félig vak idős néninél laktam, akinél nem kellett fizetnem, de gondoskodtam róla. Hazajöttem az éjszakás műszakból, megcsináltam neki az ebédet, uzsonnát, vacsorát. Ezeket mind különböző élénk színekkel jelöltem, hogy lássa, mikor melyik következik. A pékségben ismerkedtem meg Szandi édesapjával. Azt megbántam... de azt sosem fogom megbánni, hogy megszületett. Szinkronban vagyunk: négy hónapos volt a kislányom, amikor az édesapja lelépett. Elment Pestre dolgozni, azóta sem láttuk, mint akit elnyelt a föld.

– *Hogyan kerültek Miskolcra Ongára?*

– Nem Ongára jöttünk, Ócsanáloson laktunk. Szandra tíz hónapos volt, amikor oda költöztünk. Volt egy barátnőm, Emese, aki segített abban, hogy fedél legyen a fejünk felett. Először az ő édesanyjánál laktunk albérletben, majd több helyen. Hétéves volt Szandra, amikor egy idős bácsi „lakrészébe” kerültünk. Azóta ott laktunk, ott neveltem a lányomat. (Ez a lakrész egy melléképületből lakhatásra átalakított 10 m²-t jelöl, mint később megtudtam). Közben átkerültem az ongai pékségbe dolgozni. Öt évet dolgoztam ott. Ekkor fölépült egy nagy Coop bolt, és Kata kolléganőmet kereste meg a mostani főnökaszonyom, hogy megkérdezze, milyen vagyok. Kata ajánlott engem, azt mondta becsületes vagyok, odateszem magam a mun-

kához. Évike bejött a pékségbe, megkeresett, azt sem tudtam, hogy ki ő. De meglátott ő is bennem valamit, megbízott bennem, és áthívott a boltba dolgozni. Emlékszem arra a pillanatra, amikor hazamentem a műszak után a pékségből, és mondtam Szandranak, hogy megváltozik az életünk: anya nem megy többet vasárnap és éjszaka dolgozni. Olyan boldogok voltunk, alig tudtunk elaludni az örömtől.

– *És ekkor jött a történetnek egy szomorúbb része.*

– Két-három évig tartott ez a jó időszak, aztán idén június elején jött az árvíz, és június végén kiderült, hogy daganatom van. Azt hittem, csak felfáztam az árvíznél. Derékig ért a víz az udvarunkon, a házban pedig fél combig. Mindenünk odaveszett. Csónakkal mentünk megnézni, mi maradt. Kata kolléganőmnél laktam akkor egy hétig, Szandra pedig egy osztálytársáéknál aludt. Nem sokkal később történt, hogy már nem bírtam felállni a csemegepult mögött. Még végigcsináltam a napot, de másnap elmentem a MÁV rendelőbe, ott már a szemembe mondták, hogy daganatom van. Ez be is bizonyosodott a Megyei Kórházban. Nagyon rossz volt. Ekkor Szandra árvizes táborban volt, én pedig igyekeztem kivizsgáltatni magam. Amikor hazajött, elmondtam neki, hogy mi van velem, mert mi addig is mindent megbeszélünk. Minden apró részletet, legyen az jó vagy rossz. Mindig tudnunk kell egymásról. Ő nagyon sok táborban részt vehetett volna, mert többet is szerveztek az árvízkárosult gyerekeknek, de feladta a nyarát, hogy itthon maradjon velem, elkísérhessen minden vizsgálatra.

– *A kivizsgálások közben, ebben az időszakban már nem lakhattak a vízzel elöntött lakrészben.*

– Nem. De van Ócsanáloson egy néni, Lídi mama és a férje János bácsi, ők már korábban is támogattak bennünket, ők hívtak, hogy aludjunk fent náluk, mert nem mehetünk vissza arra a pokoli helyre. Nem maradtunk magunkra ebben a bajban. És egyre többen jöttek, hogy segítsenek. Az Ökumenikus Segélyszervezet, a Katolikus Karitás. Segítettek takarítani, kaptunk bútort, a tiszaujvárosi református gyülekezet által gáztűzhelyt, mosógépet is kaptam. Szandra mosott, főzött, mert én nem bírtam. Ez már a műtét után volt.

– *Megoperálták tebát.*

– Igen. Megvolt a végső eredmény, hogy rosszindulatú a daganat. Sokára kaptam időpontot, annak ellenére, hogy egyre rosszabbul voltam, egyre nagyobb fájdalmaim voltak. De nagyon kedves volt az orvos. Bementünk Marikával, az orvos pedig elmondta, hogy nagyon nagy műtetre számíthatok, és soron kívül operálnak meg. Elmondta, hogy többen fognak operálni, mert a daganattól elhalt bennem sok minden, azokat csonkolni kell... Mikor felébredtem, akkor mondta az orvos, hogy sikerült mindent megoldania, és mégsem kellett annyi mindenhez hozzányúlni. Marika volt akkor is ott velem, együtt sírtunk örömmünkben. Szandra nem volt ott, mert nem tudtam, hogy fog végződni, és nem akartam, hogy borzalmakat lásson. Ő addig itt volt a parókián Marikával, Laci bácsival, a családjukkal. Én is ide jöttem haza legelőször.

– *Ezek után jött az öröm, az „otthonteremtés”.*

– Erről én sokáig nem is tudtam. Nekem nem volt saját házam, tulajdonom, így én nem is kaphattam semmilyen kártérítést, mert ugye akinek semmije nem veszett el, az nem is kaphat semmit. Végül az

Ökumenikus Segélyszervezet mondta azt, hogy nem lehet, hogy fedél nélkül maradjak. Vettek is egy házat Ongán. Ehhez jött a Viasat tévécsatorna, aminek az Álomépítő műsora felújította ezt a házat. De mi erről nem tudtunk. Mi csak arról, hogy októberben jelentkeztek egy szerdai napon, hogy menjünk el nyaralni. Szandra rendkívüli szünetet kapott az iskola igazgatójától. Három hetet. Azt mondták, hogy egyébként is szorgalmas és jó tanuló, és be fogja pótolni. Nagyon rendesek voltak. Így elmentünk nyaralni. Voltunk Miskolc-Tapolcán és Balatonalmádiban, szuper panzióban és szállodában, el sem lehet képzelni. Közben azt sem tudtuk, hogy hol épül a ház, mert csak azt mondták, hogy Csanáloshoz közel, ahol nem veszélyezteti a víz. Csanálosra már nem adtak volna építési engedélyt.

– *Három hét múlva megérkeztek tehát az otthonhoz.*

– Igen, csodálatos volt az átadás. Megértünk este, bekötött szemmel, azt sem tudtuk, hogy hol va-gyunk. Sötét volt, ki volt világítva a ház. Mentünk ketten kézen fogva a sok ember között. És ami a legnagyobb meglepetés volt, hogy ott volt a kórus, az ongai református kórus, és olyan

dalt énekeltek... (A 127. zsol-tár feldolgozását, melynek szövege tanulságos: ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak annak építői... Szerelmesének álmában ad eleget). Csak néztem őket, és mindenki szífogott, én még jobban rázendítettem. Alig bírtuk ki, olyan jó volt. És nem volt vége. Mert mielőtt még bementünk, kezembe adtak egy borítékot, egy hivatalos levelet. Nem is tudtam elolvasni, csak a vastag fekete betűs részt a szövegből, hogy „határozatlan idejűvé változtatom a munkaviszonyát”. Ez már a csoda. Mert így nem csak kaptunk egy otthont, de meg is tudjunk tartani, fenn is tudjuk tartani. Olyan nagy a munkanélküliség errefelé, nekem pedig lesz munkám, és nagyon szeretem is, amit csinállok. És mondhatom Szandrának, hogy nem kell félnünk, mert holnap is meglesz a betevő falat.

– *Milyen lesz ezek után a karácsony? Hogyan készülnek?*

– Gyönyörű. Csodálatos. Még élő fenyőfánk is lesz idén, ebben a szép új házban. De fontos az is, hogy az ember visszaneézzen, és meglássa, hogy mennyi minden túl van már. Hogy meglássa a dolgok jó oldalát is, mert mindennek van rossz oldala is, és jó oldala is. Nekem nagy dolog, hogyha készíthetek egy adventi koszorút a gyülekezetnek. Szeretnék én is tenni másokért. Nyár óta már én is kórustag vagyok, és templomba is eljárók, része vagyok tehát a közösségnek.

Egy védőnő, egy nevelő, egy tornatanár, igazgató, munkatársak, barátok, szobát adó emberek, főnökhasszony, családsegítő, lelkes család, adni kész gyülekezetek, segítség szervezet, médiaszakemberek, kórustagok... Mindenki a maga helyén és idejében érkezett, hogy hozzátegyen valamit egy élethez. Két élethez. Mindenki számára adott a lehetőség, hogy előre vigyük egy-más életét. Ünneppé tegyünk ünnepet és hétköznapot. Mert Isten csodái csodálatos módon általunk mehetnek végbe...

Barnóczki Anita

127. Zsoltár

Sík Sándor fordítása

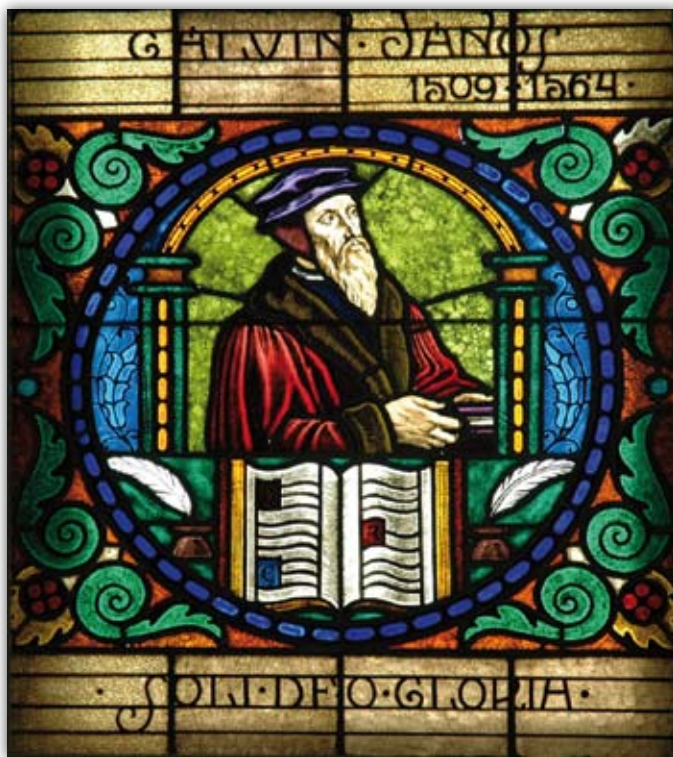
*Hogyha az Úr nem építi a házat,
Hasztalan fárad, ki építi azt.
Hogyha az Úr nem őrzi meg a várost,
Aki azt őrzi, hasztalan virraszt.
Hasztalan néktek hajnal előtt kelni,
Fönn fáradozni késő éjszakáig
És verejtékkal enni kenyeret,
És verejtékkal enni kenyeret;
Pibentében is megad minden áldást
Annak az Úr, akit szeret.*

1537 elején a lelkészek benyújtottak a tanács elé egy tervezetet az egyházi élet szabályozásáról. Elgondolásuk szerint az úrvacsorát minden vasárnap ki kellene osztani, de a „nép alkalmatlanságára” való tekintettel mégis csak havonta ajánlják a kiszolgáltatását ennek a szentségnek. Azt nem volna szabad részesíteni benne, aki megbotránkozott életet él, azaz be kell vezetni a kiközösítés gyakorlatát. Már ebben a tervezetben körvonalazódott a presbiteri tisztség kialakításának igénye. Igaz, hogy a lelkészek a választás jogát erre a tisztre átengedték a világi hatóságnak, viszont az így létrejött testület működését attól elválasztva, függetlenül képzelték el. A szabályzat ajánlotta a zsoltárok éneklését az istentiszteleten, valamint a gyermekek oktatását a hit alapvető kérdéseire, s azt, hogy az ebben való jártasságról nyilvános vizsgán tegyenek majd bizonyosságot (a konfirmáció ősfarmája). Szerepelt még a házasságkötés bizonyos feltételeinek a szabályozása is a cikkelyekben. A lelkészek azt kívánták, hogy minden polgár kötelezze el magát a szabályzat betartására bizonyos hűségnyilatkozat formájában.

A tanács elfogadta a tervezetet, és határozatot hozott annak bevezetéséről, ide értve az eskü formájában tett hűségnyilatkozatot is. A polgárság egy része azonban nem engedelmeskedett. Miután a vezető lelkészek nem voltak jogokkal felruházott polgárok, mindössze megtűrt menekültek, a tervezet ellen tiltakozók kihasználta a polgárság jelentős részének ellenérzéseit a „franciákkal” szemben. Hangoztatták, hogy az idegen menekültek ne tegyenek súlyos ígát a szabad genfi polgárok nyakába. A város vezetése engedett a nyomásnak, és nem engedélyezte az úrvacsorától való eltiltást, a kiközösítést, hanem az úrvacsorához járulás lehetőségét korlátozás nélkül a személyes jogok közé sorolta. Meghatározta, hogy ezt a sákramentumot – ahogy Bernben is gyakorolják – évente csak négyszer szabad kiosztani. Ezzel egyértelművé tette, hogy az egyház belső ügyeiben is magának igényli a döntéshozatal gyakorlását. A feszültséget tovább növelte, hogy a válasz-

tások során a Kálvinék ellen agitáló ellenzék többségbe került a város vezetésében. Hamarosan érvényt kívántak szerezni annak a törvénynek, hogy a lelkészekre büntetés vár, ha beleavatkoznak a politikai ügyekbe. Ha tehát a szertartások kérdése a politikai vezetés hatáskörébe tartozik, akkor politikai ügyként kezelendő, következésképp a lelkészeknek egyetlen lehetőségük marad: engedelmeskednek.

Ezek az események meglehetősen nehéz helyzetbe hozták a lelképászorokat. Súlyosította a problémát, hogy Bern városa politikai függőségbe akarta vonni Genfet, s első lépésként az egyházi élet területén kívánta meg a berni rendtartás bevezetését, (így azután a szertartások kérdése valóban politikai ügy lett). Kálvin kinyilvánította, hogy „külső, lényegtelen dologokról” (adiaforon) lévén szó, nem látja akadályát a szertartási változtatásoknak, de azt kérte, hogy a tanács engedje át a döntést az egyháznak, s várja meg a hamarosan ülésező zürichi zsinat határozatát. A „Bern-barát” politikai vezetés azonban nem vette figyelembe Kálvin felvetését, hanem 1538 márciusában megszavazta a keresztelőkutak

használatát, a kovásztalan kenyeret az úrvacsorában, a húsvét, az áldozócsüörtök, a pünkösöd, a karácsony és egy Mária-ünnep megtartását (Genfben addig csak a vasárnapot ünnepelték). Az ellentmondó lelkészeket eltiltották a prédikálástól. Caraud, a vak prédikátor nem engedelmeskedett, ezért bebörtönözték. Kálvin és Farel tiltakoztak, de nem értek el semmilyen eredményt. Ezért 1538 húsvét ünnepén (április 21.) mindketten megtagadták az úrvacsora kiosztását, mert „az oly szent misztérium profanizálása lenne”, ha ilyen körülmények között kiszolgáltatnák a szentséget. Két nappal később a város vezetőtestületei azt a döntést hozták, hogy a három lelképásztor – Caraud, Farel és Kálvin – három napon belül hagyják el Genfet.

Dienes Dénes

Beiktatták az új amerikai magyar református püspököt

Szeptember végén Connecticut államban a fairfieldi magyar református templomban iktatták be tisztebe Poznan Béla püspököt. A Krisztus Egyesült Egyházához tartozó Kálvin Egyházkerület új püspökét titkos szavazással választották meg, az egyházkerület lelkészei és gyülekezeti képviselői még májusban a Pennsylvániában megtartott választói közgyűlésen. Az egykori szlovákiai magyar lelkipásztor hosszú időn keresztül New Yorkban volt lelkész. A 69. utcai magyar gyülekezetből indult szolgálati helyének új állomására Fairfieldbe, ahol közel két évtizede szolgál.

A püspökszentelő istentiszteletre benépesült a fairfieldi templom. A jeles eseményre nemcsak a kerülethez tartozó lelkipásztorok és gyülekezeti képviselők jöttek, hanem a másik magyar református egyháztest, a Független Magyar Református Egyház vezetői és lelkipásztorai is megjelentek. A Magyarországi Református Egyházat dr. Kádár Zsolt esperes, a Doktorok Kollégiuma főtitkára képviselte e jeles alkalmon.

A kétnyelvű püspökszentelési istentiszteleten az angol nyelvű ünnepi igehirdető Geoffrey Black Krisztus Egyesült Egyháza elnöke volt, míg a magyar nyelvű liturgiát a Kálvin Zsinat korábbi püspö-

kei, Ludwig Kálmán és Medgyesi Lajos vezették. A magyar nyelvű igehirdető dr. Kocsis Attila esperes volt, s ugyancsak magyar nyelven vette ki a püspöki esküt új szolgatársától Szabó Sándor, az amerikai Független Magyar Református Egyház püspöke.

Az istentisztelet során 25 lelkipásztor kért egy-egy Igével áldást az amerikai magyar reformátusok újonnan megválasztott vezetőjére. Részt vett az alkalmon Trombitás Zsófia Magyarország New York-i konzulja.

Schmitt Pál látogatása a New York-i magyar reformátusoknál

Az ENSZ közgyűlés őszi ülészakára érkező magyar köztársasági elnök rendkívül sűrű programja során felkereste az amerikai magyar reformátusság egyik New York-i gyülekezetét. A világváros szívében lévő 69. utcai magyar református templomban az elnököt, a magyar konzulátus vezetőit köszöntötték az amerikai magyar reformátusok képviselői, élükön Poznan Béla püspökkel. Schmitt Pál elmondta, hogy útja során szeretne találkozni a kint élő magyar vallási közösségek képviselőivel, ezáltal is szorosabbra vonva a kapcsolatot a Magyarországtól elszakadtakkal. Elmondta, hogy nem lehet semmilyen akadálya az óhaza és az Amerikában élő magyarság kölcsönös együttműködésének. Különösen is fontosnak vélte az egyházak szerepét a lelki közösségépítés, valamint a nyelvi és a kulturális identitás elmélyítése és megőrzése terén. A tervezettnél hosszabb időre nyúló találkozón a magyar államelnök kedvesen elbeszélgetett a New York-i magyar református gyülekezet tagjaival.

Schmitt Pál és Kádár Zsolt esperes a New York-i 69. utcai magyar református templomban

KITEKINTŐ

Zsindelyné Tüdős Klára-díjas Tiszáninnenről

Budapesten a Zsinat tanács-termében tartotta a Református Nőszövetség szeptember 4-én országos konferenciáját. Ezen több gyülekezetből részt vettek Tiszáninnenről is. A küldöttek meghallgathatták dr. Bagdy Emőke és Földesiné Kántor Mária előadását. Különlegessége volt az együttlétnek, hogy első ízben került átadásra a Zsindelyné Tüdős Klára díj. A díjat a Nőszövetség alapította, hogy elismerje azokat, akik jelentősen előmozdítják az újjáalakult szolgálatot.

Ebben az esztendőben összesen öten kapták ezt a megtisztelő elismerést, egyházkerületünkől korábbi elnökünk dr. Horváth Barnabásné.

Dr. Horváth Barnabásné Perjéssy Márta az újrászerveződő Nőszövetség egyik meghatározó személyisége a Tiszáninenni Egyházkerületben. Talán kevesek előtt ismert közöttünk, hogy nemcsak akkori szolgálati helyén, Sajószentpéteren szervezte meg a Nőszövetséget, hanem az ő érdeme az, hogy 1992. október 6-án néhány gyülekezet asszonyainak részvételével megkezdődött Tiszáninnen is a nőszövetségi munka. Ezt követően 2003-ig tit-

kárként vett részt a kerületi rendezvényeken és azok szervezésében.

A kerület 2005-ben választotta elnöké. Megválasztásakor talán ő sem gondolta, hogy Isten két jelentős dolgot – ta-

lán azt mondta volna rá, hogy erő feletti dolgot – készít feladatul elnöksége idejére. 2006-ban a Magyar Reformátusok V. Világtalálkozóján belül került sor Miskolcon a Nőszövetségi Világtalálkozóra. Ennek szervezésében és lebonyolításában jelentős részt vállalt. Talán az volt a legnagyobb jutalma, hogy zsúfolásig megtelt Miskolc legnagyobb temploma a Kárpát-medence minden részéből összegyűttekkel. A másik talán nem ilyen látványos volt, de hitünk szerint talán még fontosabb, hogy 2008-ban az ő vezetésével készült el a Kárpát-medencei imafüzet. Áldott volt az ezt előkészítő testvéri találkozó Miskolcon, de talán Istenünk előtt még kedvesebb volt, hogy nemcsak képet adtunk Tiszáninnenről, hanem együtt szállt imánk a Mindenség Urához.

Az előttünk jó példával járt megbecsülésének tartjuk, amikor a Zsindelyné Tüdős Klára díjban részesült.

Isten áldását kérjük életére, közöttünk végzett fáradozására.

Földesiné Kántor Mária titkár

Református énekek IX.

„Istentisztelet a MÜPA-ban? Lehet, hogy újra magára talál a kultúra?

Nem csupán nagyszerű zenei élményben volt részem a minap a Művészetek Palotájában, de csodálatos testvéri találkozásnak is lehettem ennek nyomán részese. Meghívást kaptam ugyanis a Református Énekek XI. találkozására. Mint zeneszerető és keresztény testvéreimet szerető ember hogyan mentem volna el. Koncertre, hangversenyre számítottam, és azt láttam, hogy az államtitkár zsolttárolatokat olvas, a közönség énekel, a roppant méretű kórus pedig a színpadon imádkozik. Szól az orgona, és azt sem tudom már, hol vagyok. Igen, Magyarországon vagyok, politikusok és egyszerű emberek között (megszólítottak egy apró borsodi falucska lakosai is, kikkel az árvíz idején találkoztam) a kultúra egyik fellegvárában, a zenei igényesség emelkedett közegében, és mindez leplezetlen Isten-dicséret. Talán mégis van kiút e hazában, talán fordul újra a világ, talán a kultúra újra közeledni fog a kultuszhoz... - ilyen gondol

latok forogtak a fejemben, miközben hallgattam az éneket, és magam sem vettem észre, hogy énekelem a hallgatótársaimmal együtt a református imádságokat, amelyeket addig ugyan nem ismertem, de itt nem maradhattam én sem néma. Valóban nem. Imádság indult a szívemben, legfőképpen a hála szava, hogy él ez a bátorságos hitvallás hazánkban, s hogy ezúttal én is részese lehettem. S talán nem voltam egyedül

ezen elmerengő gondolatokkal, hiszen a végén könnyes szemmel együtt adtunk hálát nemzeti imánkat, a Himnuszt énekelve. Új barátokra és új reményre találtam ezen az estén. Igen, a MÜPA-ban.”

Kocsis Fülöp görög katolikus püspök

Cikkszám: BGCD 210

Vonalkód: 5998272708531

Nagyker. ár: 1760.- Ft + ÁFA

A felvétel a VII. Református Zenei Fesztiválon készült a Művészetek Palotája Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermében 2010. június 25-én.

„Meredek sziklák között...”

Száz éve, 1910. szeptember 28-án halt meg Kun Bertalan (1817-1910), a Tiszánineni Református Egyházkerület püspöke.

Kun Bertalan életművének tanulmányozása egy olyan kornak a történéseibe vezet el, amikor a nemzeti, társadalmi, egyházi kérdések sokasága megoldásra vártak. Ő mint lelkész, egyházkormányzó, lelkes „hazafi” - reformátor elődeihez híven - mindezeket a kérdéseket hittel, bölcsességgel felvállalta.

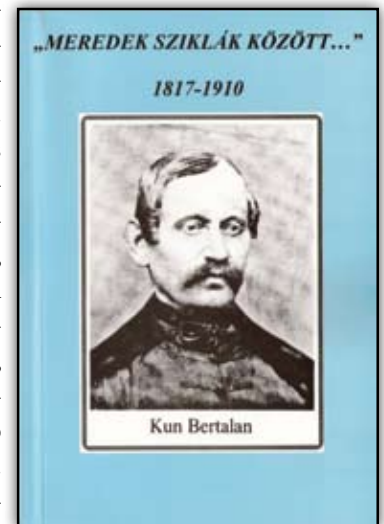
Nagy példányszámban, nyomtatásban megjelent művei: szépirodalmi, főleg tudományos, gyakorlati teológiai jellegű dolgozatai, könyvei betekintést adnak korának változatos, küzdelmes, egyházi és világi eseményeibe.

Papi szolgálatának 70, ebből 44 évig tartó püspöki tisztének áldásai, küzdelmei: egyháza, protestáns iskolák, nemzete iránt elkötelezettsége bontakozik ki az olvasók előtt. Arra törekedett Istentől rendelt hosszú életének minden idejében: Széchenyi, Kossuth, Deák Ferenc, császárok, királyok jelenlétében..., hogy elérkessen nemzetének, egyházának tisztább korszakához, tanítványi szerénységgel.

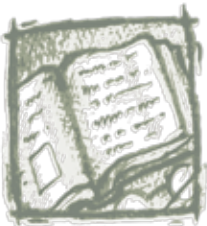
Mint püspöknek megadatott az, ami a jövőt látó embereknek csak nagy ritkán, hogy jóslatai, sőt tudomá-

nyos igénnyel megfogalmazott elgondolásai a szeme látára érték valósággá. Tudta, hogy a nemes harcnak, szabályszerű küzdelemnek akkor is van értelme, ha sok esetben nem kíséri világi értelemben siker, elismerés, hála... még az is lehet, hogy leginkább ekkor van értelme. A biblikus megfontolások valóságában soha nem fogta el a reménytelenség.

A Szentírás felől közelíti meg az egyház, benne a keresztyén ember és világának kérdéseit. Tudományával nem kérkedik, mert hite által vallja: „minden Isten ajándéka”. Szelíd természetű egyházkormányzó volt, de nem tért ki a helyes elgondolások megvalósításában a kemény vitatkozások elől. Munkatársait nem illette elmarasztalással, a felsőbbiséget mint Isten döntését elfogadta, így érthetjük meg, hogy még a királyt is „áldott-

AJÁNLÓ

nak” nevezi. Szolgálatának hosszú idejében - amely beérkezett a 20. századba - szorgalom, pontosság, tudományos igény és a krisztusi szeretet nyilatkozik meg!

Írásainak fellelhető sokaságát, benne el nem évülő bibliai és tudományos meglátásait igyekeztem mint szerző egyházunk mai életére és szolgálatára is vonatkoztatni. Teológiai tudományát, gazdag, klasszikus műveltségét kora ifjúságától fogva a sárospataki kollégiumban szerezte meg és a korabeli német protestáns egyetemeken gyarapította. De nem használta abban a formá-

ban, hanem átértékelte a biblikus, magyar reformátori tételekre, tanításokra. Minden idők református nemzedékének útmutatás ez: nem divatos, tetszetős utakon, új tanokkal kísérletezni, hanem tovább menni a magyar reformátorok tanításainak sok áldást teremtő útján.

Úgy állítottam össze a „Meredek sziklák között” című megemlékezést, hogy egyházi beszédek, jubileumi megemlékezések, temetési prédikációk, tanulmányok egy vagy több darabját ismertetve elvezethessem az olvasót a sokszínű, tartalmas, a kor értékeit

és hiányosságait feltáró, tudományosan bemutatató írások megértéséhez.

2010. október 24-én a felsőnyárádi gyülekezet hálás megemlékezést tartott Kun Bertalan püspökre emlékezve. Halálának századik évfordulóján is érezzük át, hogy a tudós püspök elmúlt, de mégis létező életével „tishti rokonságban” lehetünk, aki „remekképül”, „tűzoszlopu” adatott mindnyájunknak, hogy Istentől rendelt küldetésünkhöz méltók lehessünk.

Kocsis Attila

Czövek Tamás (szerk.): Írd meg, amiket láttál. Hét lakótelepi gyülekezet. ISBN 978 963 558 160 3; 192 oldal; kartonált; 1200 Ft

A szigetszentmiklói lakótelep református gyülekezete 10 éves történetére visszatekintve konferenciát szervezett, ahol a panelmunkát végző lelkészek és gyülekezetek konzultációjából, a közös útkeresésből született kötetet is bemutatták egy kerekasztal-beszélgés keretei között. Czövek Tamás szerkesztő ismertetőjét követően a Kálvin Kiadó munkatársa, Mucsi Zsófia vezetésével Harmathy

András (Szigetszentmiklós-Újváros), Dandé András (Miskolc-Avas-Dél) és Lovas András (Budapest-Gazdagrét) vallottak arról, miért és hogyan végzik a hagyományostól sok szempontból eltérő lelkészi munkájukat fiatal, lakótelepi református gyülekezeteikben. A beszélgetés a kötethez hasonlóan nem gyülekezetépítési módszerekre tette a hangsúlyokat, hanem arra a történetre, amit Isten cselekszik ezekben a gyülekezetekben.

A hét lakótelepi gyülekezet beszámolójának, bizonygátételének nem titkolt szándéka az, hogy további munkára buzdítsa a református egyházat ezen a téren. A könyv kapható a Kálvin Kiadónál és könyvterjesztő partnereinél.

Imádság karácsonyra

Urunk, Istenünk! Te alászálltál a mélybe, hogy bennünket felemelj! Szegénnyé lettél érettünk, hogy gazdagok lehessünk. Hozzáánk jöttél, hogy Feléd indulbassunk. Ohyanná lettél, mint mi, emberré, avégre, hogy felemelvén minket, részeseibessünk az örök életben. ... Te nem csak ott fenn a mennyekben, de itt vagy a földön is, közöttünk, nem csak nagy és hatalmas Isten vagy, de hozzáánk hasonlónak lettél, megalázott por emberré, te nem csak uralkodni akarsz felettünk, de nekünk szolgálni, te nem akartál örökre a mennyben maradni, hanem Jézusban emberré lettél, alászálltál, közöttünk éltél, és érettünk meghaltál.

Emlékezünk korunk sok szenvedésére, a sötétségre, a tévedésekre és félreértésekre, az élet keménységére, melyből sokaknak úgy kijutott, és nincs, aki megvigasztalja őket. Látjuk a sok veszélyt, mely a világot fenyegeti, és tudjuk, hogy nincs, aki tanácsot adjon, hogy e veszélyben hogyan cselekedjünk. ... Adj bölcsességet, türelmet és elszántságot azoknak, akik kormányon vannak, akik a közvéleményért felelősök, hogy e földön minden embernek joga lehessen, és jogával élhessen.

Gondolunk a betegek, az értelmi fogyatékosokra, a szegényekre, az üldözöttekre, az elnyomottakra, az igazságtalanságot szenvedőkre, az árva gyermekekre, és azokra a gyermekekre, akiknek bár vannak szülei, de azok nem igazi szülők. Azokra is gondolunk, akik hivatásukból adódóan is úgy segítenek, ahogy csak ember képes segíteni. Gondolunk hazánk, más országok vezetőire, bírúira, hivatalnokaira, tanítóira, nevelőire, azokra, akik könyveket és újságokat írnak, orvosokra és ápolókra a kórházakban, a különböző templomok és felekezetek igehirdetőire, közelben és távolban. Rájuk gondolunk most, és arra kérjük, hogy a karácsony fénye nekik is és nekünk is tündöklőbb legyen, mindannyiunk boldogulására. Ezt kérjük a mi Üdvözítő Urunk nevében, akiért már sokszor meghallgattál, és meg is fogsz hallgatni minden időben. Ámen.

(Karl Barth)

IDEÁLIS EGYÉNI, CSALÁDI ÉS CSOPORTOS ÜDÜLÉSRE, TÁBOROK, KONFERENCIÁK, KÉPZÉSEK SZERVEZÉSÉRE AKÁR 100 FŐIG TELJES ELLÁTÁSSAL!
TEL.: 30-823-5850, E-MAIL: MECSESKOZPONT@GMAIL.COM, WEB: WWW.MECSES.TIREK.HU

Legyen rendszeres látogatója a Tiszáninneni Református Egyházkerület honlapjának, ahol megoszthatja gyülekezete, közössége eseményeit, ajánlhatja programjait a világháló nagyközönségének!

- olvasson friss egyházi híreket
- nézze meg, milyen programok lesznek kerületünkben
- épüljön napi igemagyarázataink által
- készítsen gyülekezetének saját honlapot
- kutasson a Sárospataki Református Lapok archívumában

www.tirek.hu
tiszáninneni reformátusok a világhálón